

MIASTO I TRANSPORT 2015

KONFERENCJA
NAUKOWO-TECHNICZNA
MIASTO I TRANSPORT
2015

dr hab. inż. arch. Krzysztof Domaradzki
mgr inż. arch. Piotr Sawicki

Politechnika Warszawska / pracownia Dawos

„W kierunku przestrzeni publicznych
– doświadczenia warszawskie”

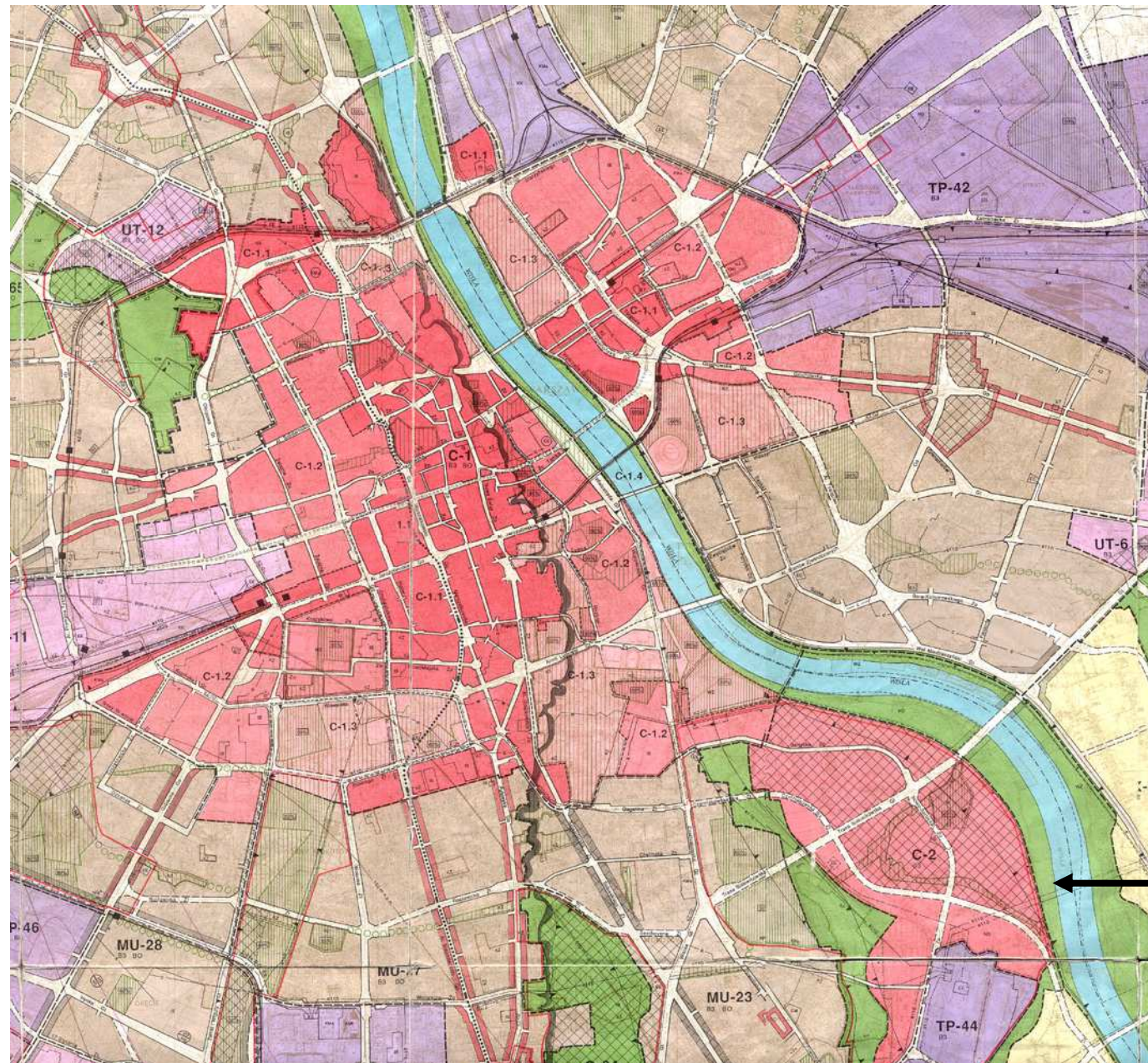
POLITECHNIKA WARSZAWSKA 10.06.2015

Trasa Siekierowska

1992r.
PLAN OGÓLNY
M. ST. WARSZAWY

obowiązujący do 2003

Drugie Centrum Warszawy
na terenie Łuku

Siekierkowskiego

Krzysztof Domaradzki / Piotr Sawicki „W kierunku przestrzeni publicznych – doświadczenia warszawskie”

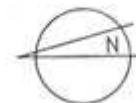

Krzysztof Domaradzki / Piotr Sawicki „W kierunku przestrzeni publicznych – doświadczenia warszawskie”

ŁUK SIEKIERKOWSKI
Założenia do Planu Ogólnego

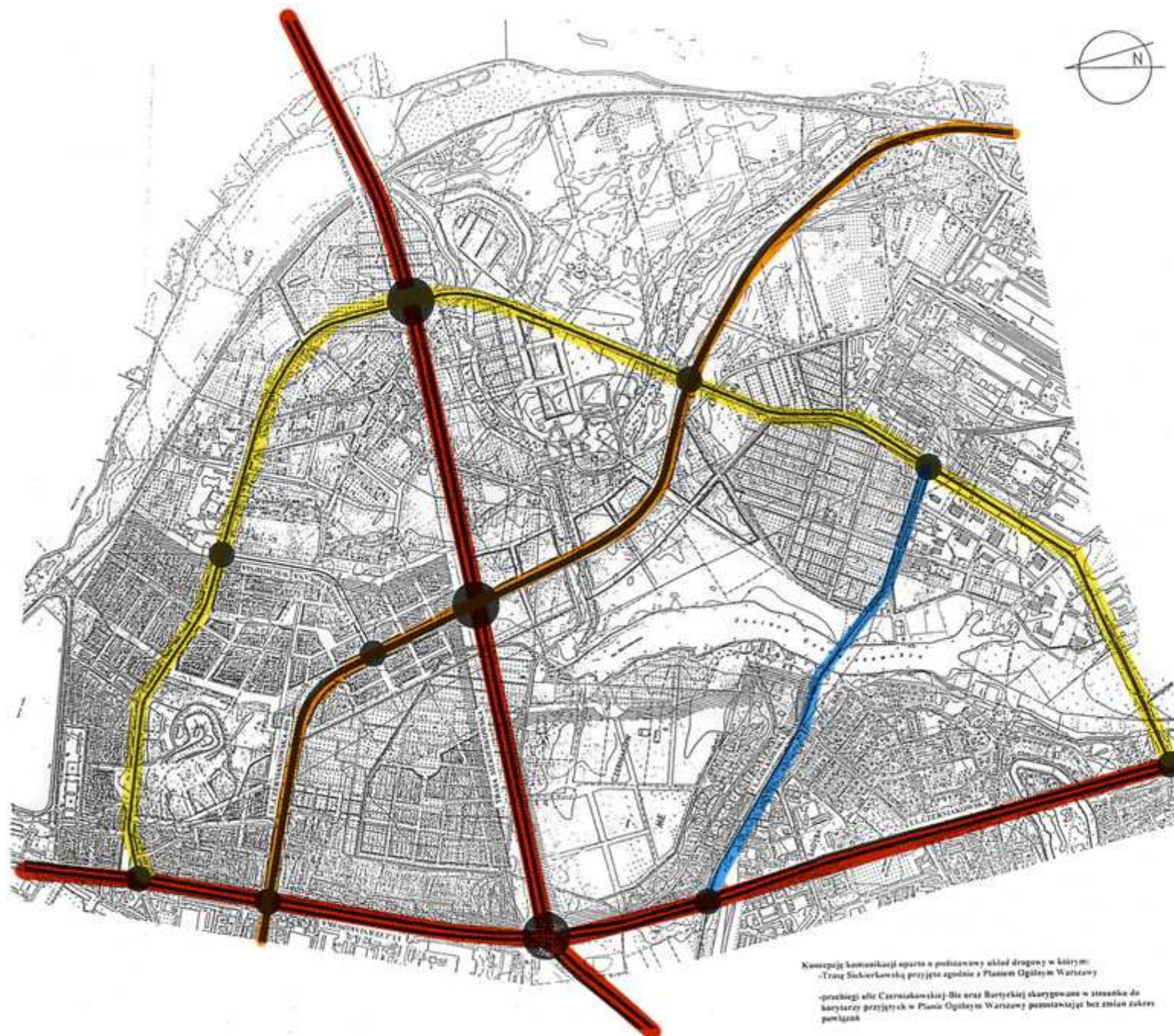

7. SCHEMAT KOMUNIKACJI WARIANT 1

SKALA 1:5000

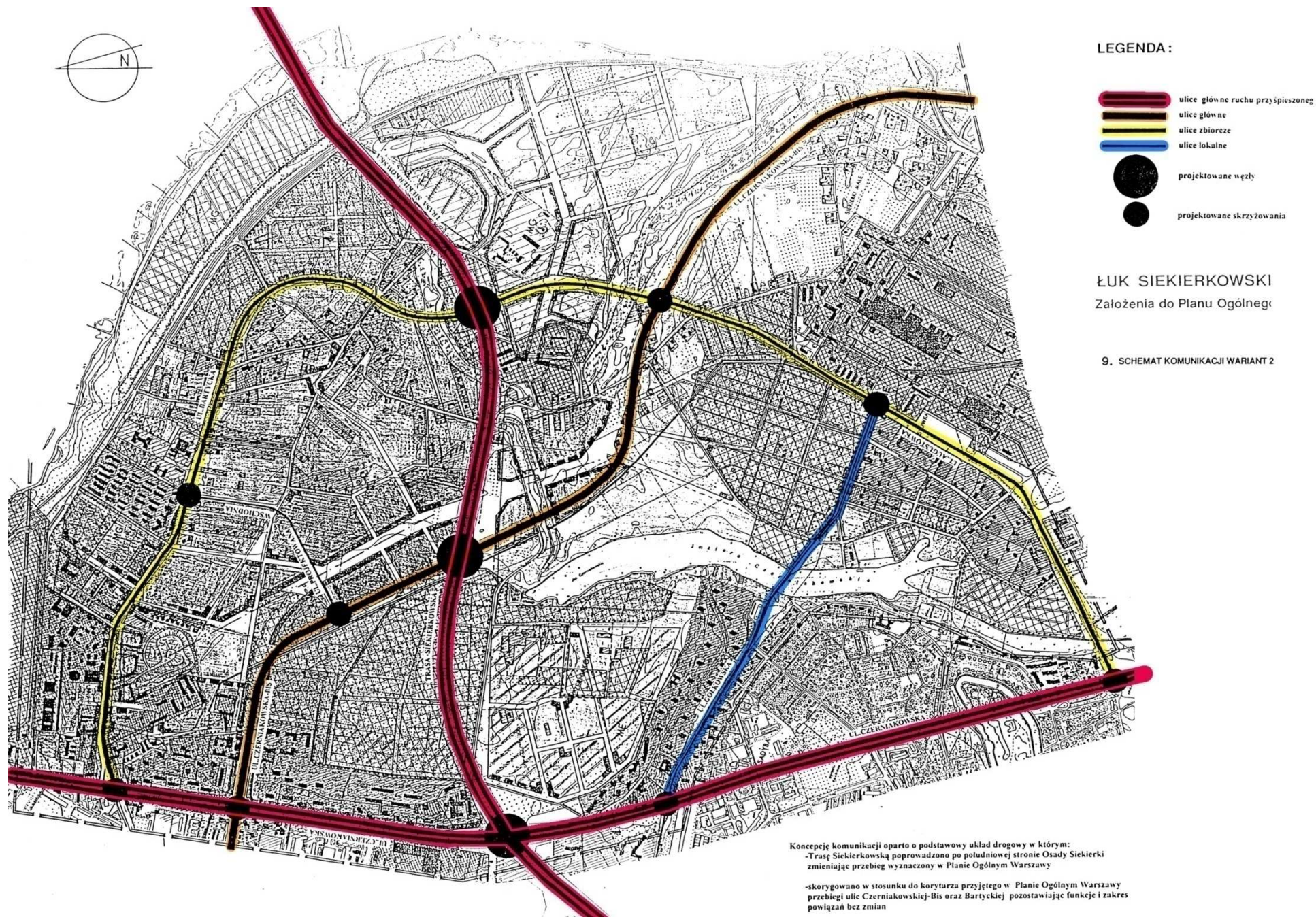
LEGENDA:

- ulica główna ruchu przyspieszonego
- ulica główna
- ulica zbiorcza
- ulica lokalna
- projektowane węzły
- projektowane skrzyżowania

Konsepctę komunikacji oparto o podstawowy układ drogowy w którym:
-Trasę Siekierską przyjęto zgodnie z Planem Ogólnym Warszawy
-przebiegi ulic Czarniakowskiej-Błękitnej i Bortyckiej skorygowano w stosunku do karyktary przyjętych w Planie Ogólnym Warszawy pominięto tutaj bez zmian zakres powiększeń

ŁUK SIEKIERKOWSKI

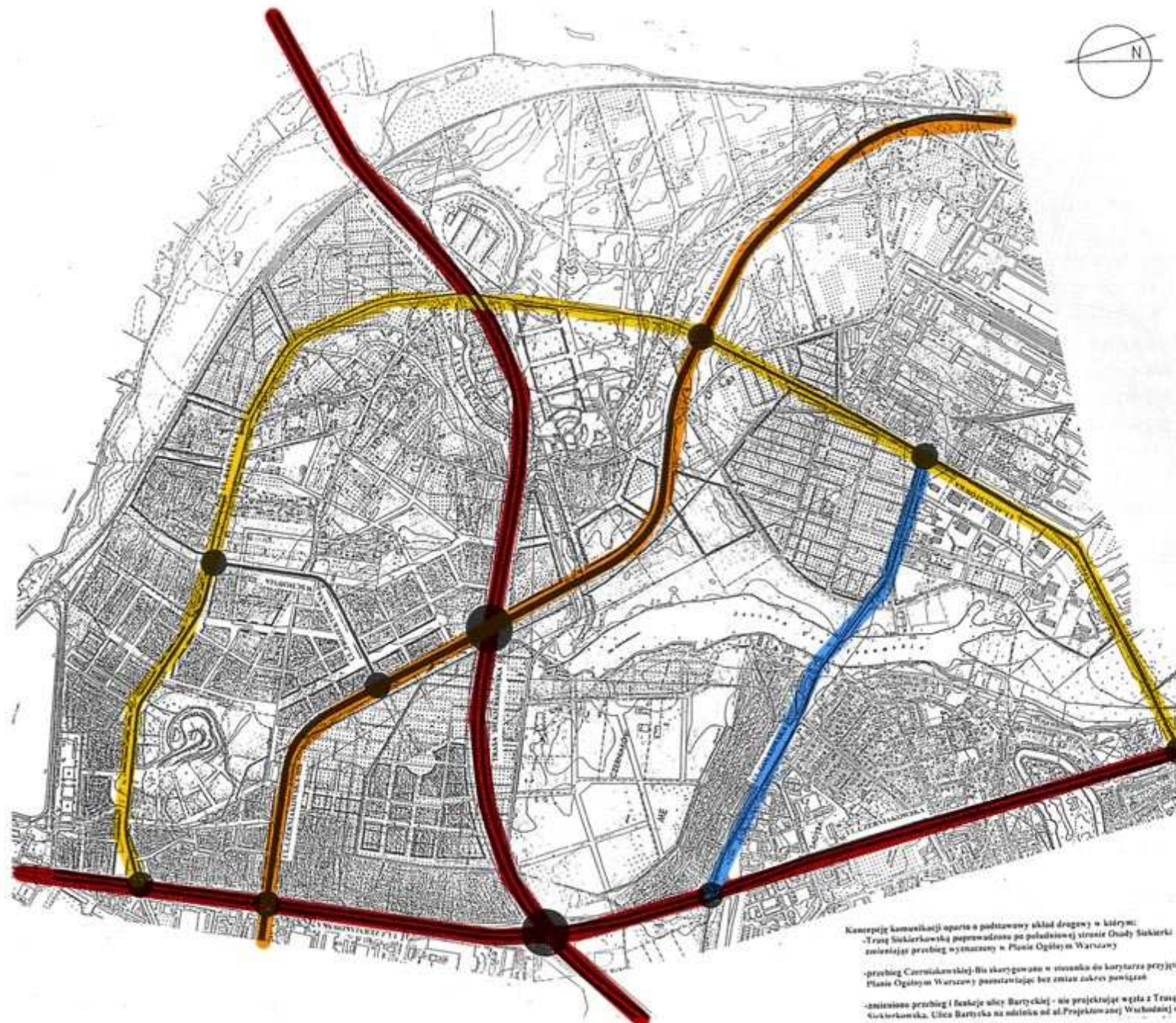
Założenia do Planu Ogólnego

8. SCHEMAT KOMUNIKACJI WARIANT 2

SKALA 1:5000

LEGENDA:

- ulica główna ruchu przyspieszonego
- ulica główna
- ulica zbiorcza
- ulica lokalna
- projektowane węzły
- projektowane skrzyżowania

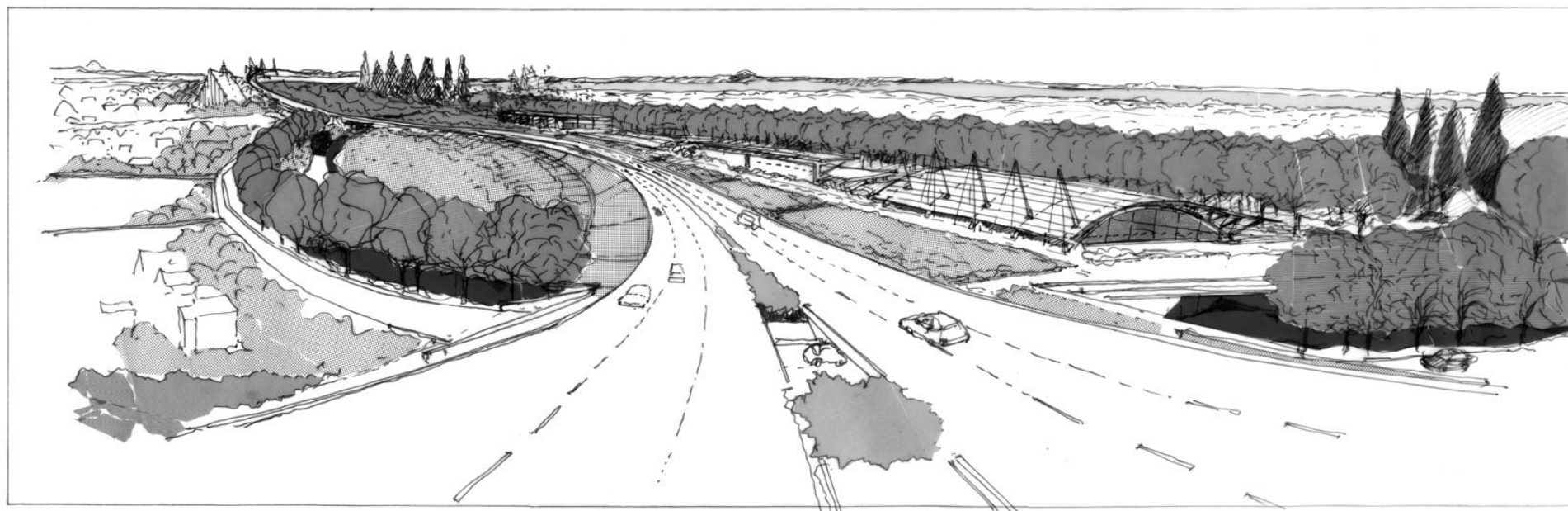
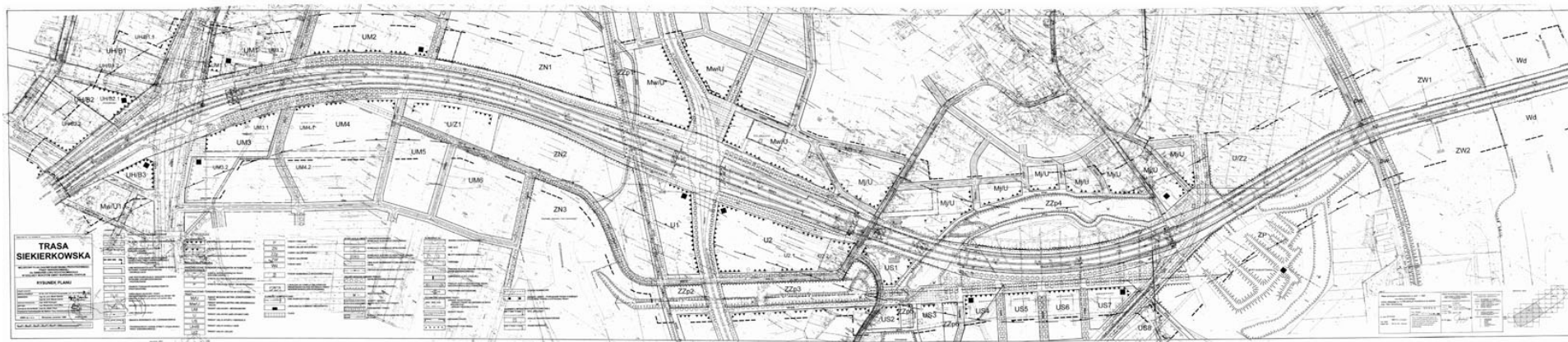

Koncepty komunikacji oparte o podstawowy układ drogowy, w którym:
 - Trasę Siekierkowską poprowadzono po południowej stronie Osady Siekierki
 zmieniając przebieg wyznaczony w Planie Ogólnym Warszawy
 - przebieg Czarniakowskiej-Bu skorygowano w związku do korytarza przylgowego w
 Planie Ogólnym Warszawy postrzegając: błąd zmian zakres powiązań
 - zmniejszono przebieg i szerokość ulicy Bartyckiej - nie projektując węzła z Trasą
 Siekierkowską. Ulica Bartycka na odcinku od ul. Projektowanej Wschodniej do

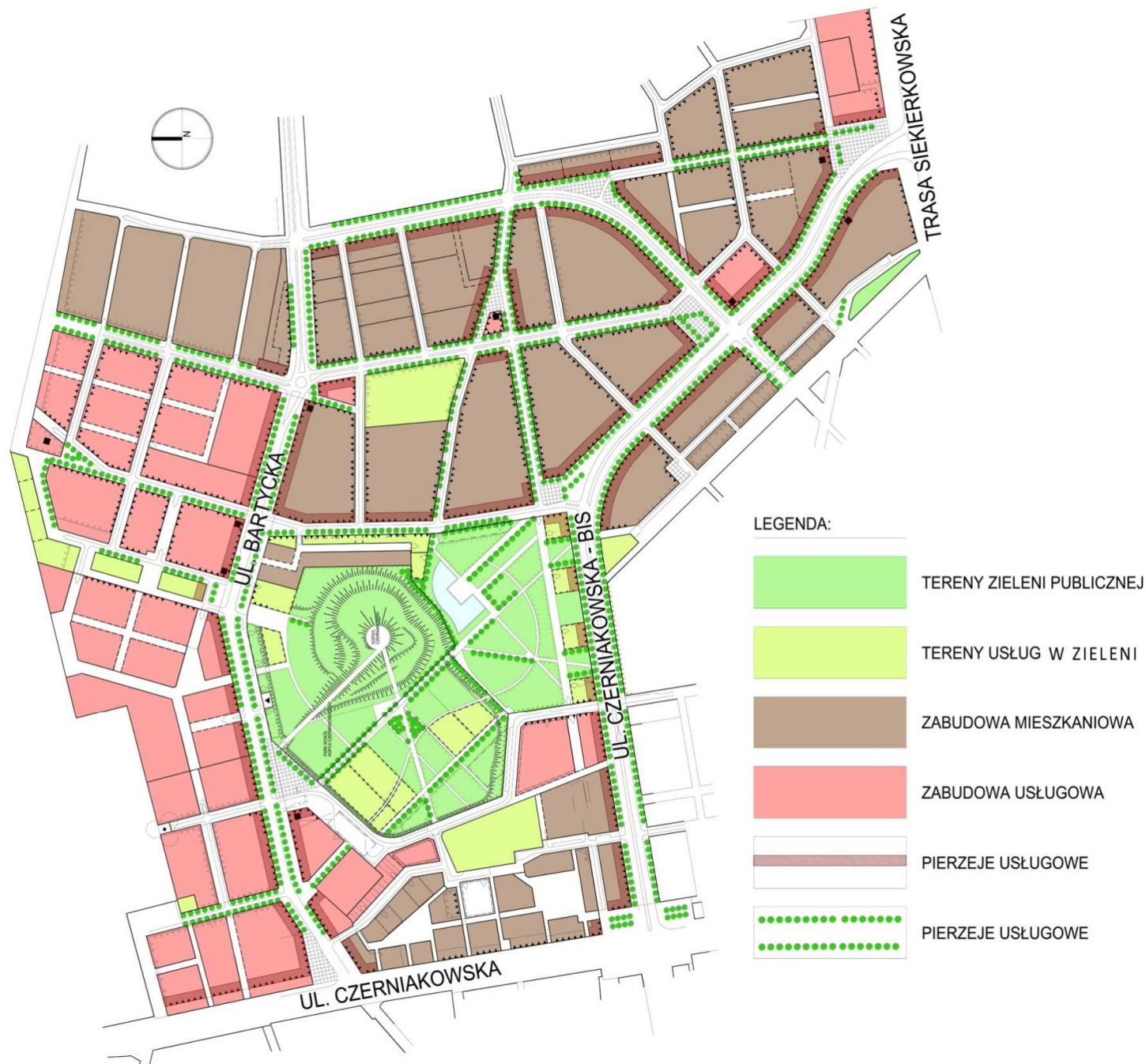

Krzysztof Domaradzki / Piotr Sawicki „W kierunku przestrzeni publicznych – doświadczenia warszawskie”

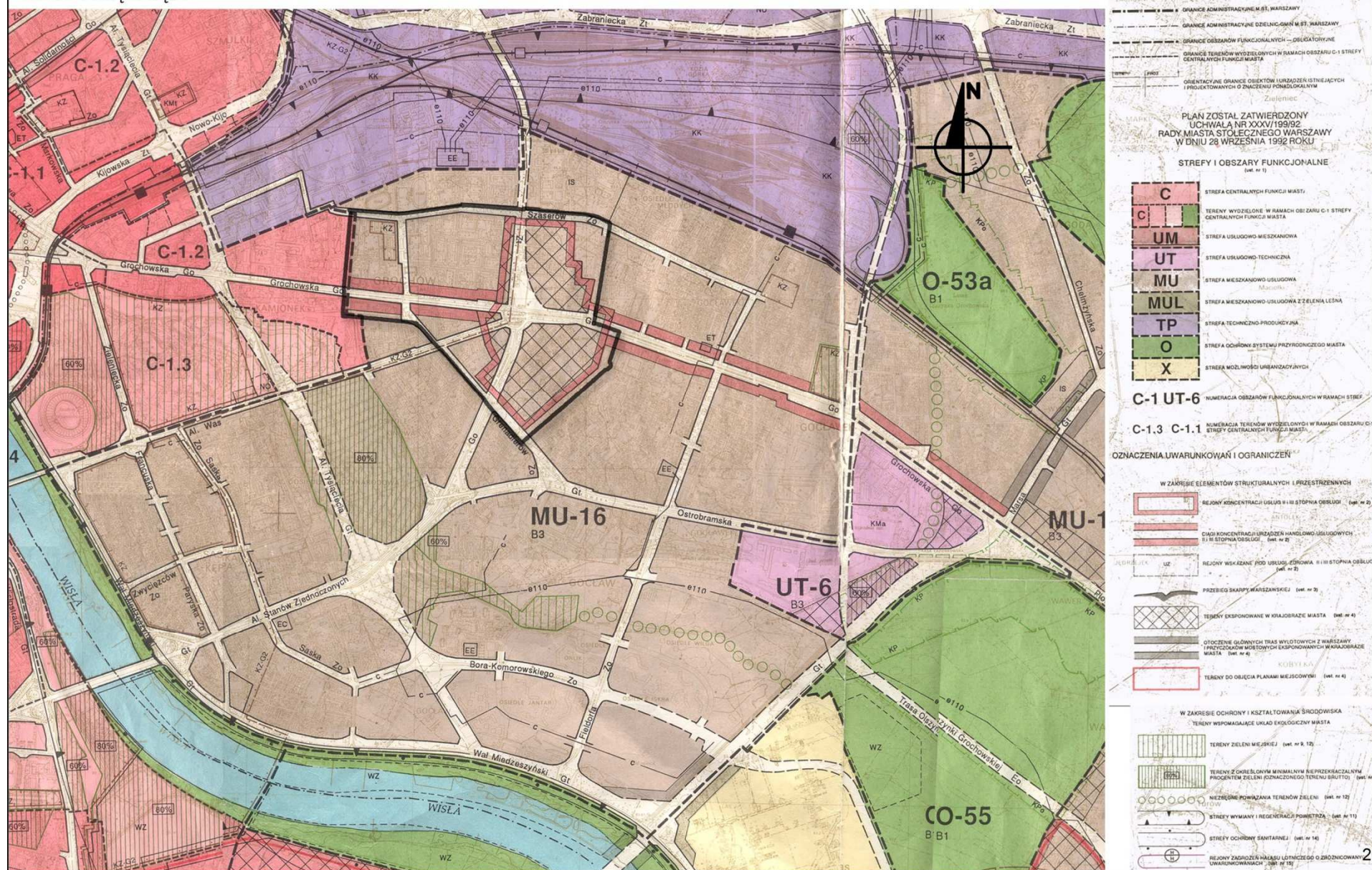

Rondo Wiatraczna

NIEOBOWIĄZUJĄCY

Krzysztof Domaradzki / Piotr Sawicki „W kierunku przestrzeni publicznych – doświadczenia warszawskie”

Krzysztof Domaradzki / Piotr Sawicki „W kierunku przestrzeni publicznych – doświadczenia warszawskie”

Plac Narutowicza

Krzysztof Domaradzki / Piotr Sawicki „W kierunku przestrzeni publicznych – doświadczenia warszawskie”

Krzysztof Domaradzki / Piotr Sawicki „W kierunku przestrzeni publicznych – doświadczenia warszawskie”

Krzysztof Domaradzki / Piotr Sawicki „W kierunku przestrzeni publicznych – doświadczenia warszawskie”

Krzysztof Domaradzki / Piotr Sawicki „W kierunku przestrzeni publicznych – doświadczenia warszawskie”

Krzysztof Domaradzki / Piotr Sawicki „W kierunku przestrzeni publicznych – doświadczenia warszawskie”

Krzysztof Domaradzki / Piotr Sawicki „W kierunku przestrzeni publicznych – doświadczenia warszawskie”

Plac Trzech Krzyży

Krzysztof Domaradzki / Piotr Sawicki „W kierunku przestrzeni publicznych – doświadczenia warszawskie”

Krzysztof Domaradzki / Piotr Sawicki „W kierunku przestrzeni publicznych – doświadczenia warszawskie”

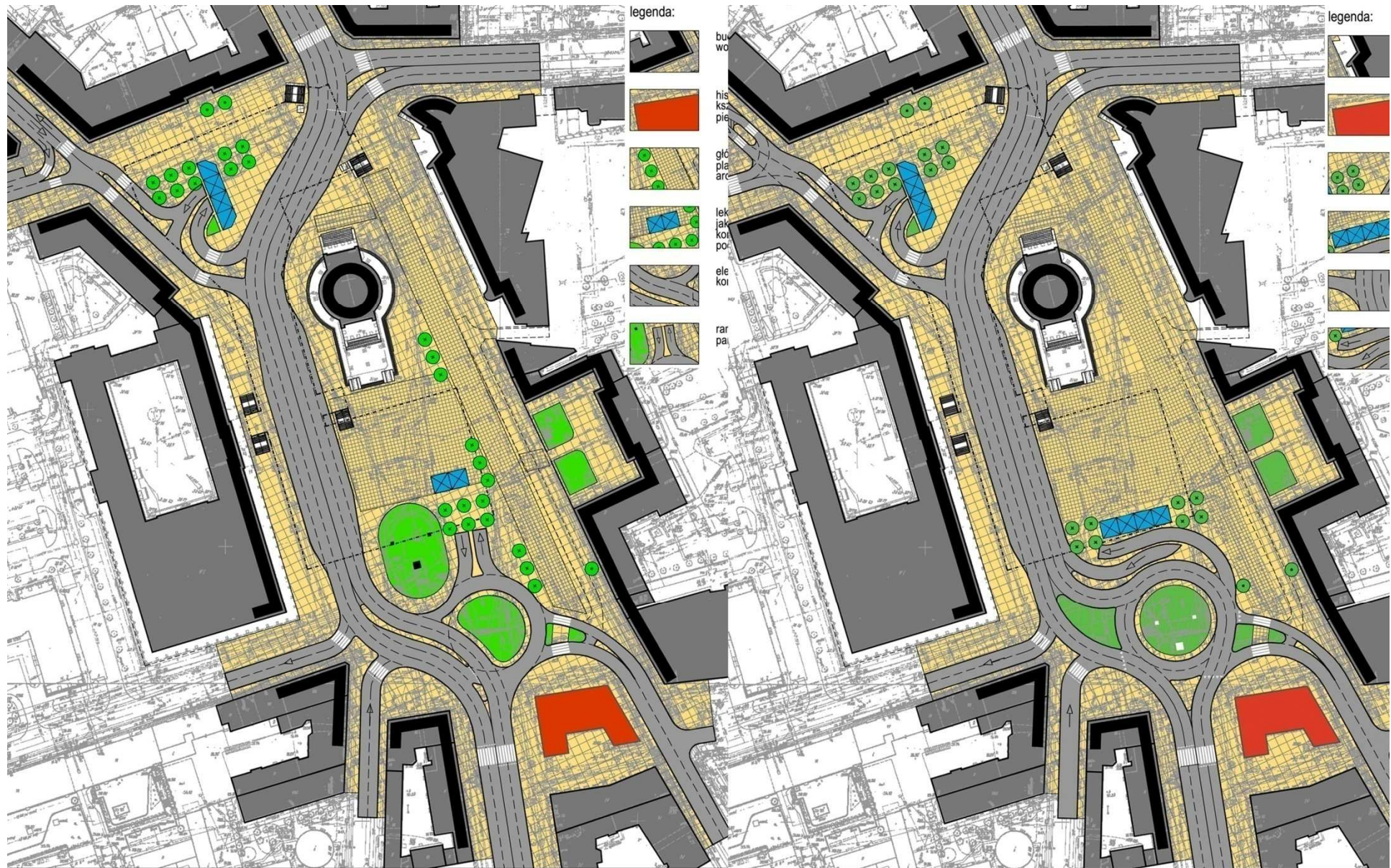

Zadanie 12 - Plac Trzech Krzyży

- zmiana rozwiązania komunikacyjnego z przeniesieniem ruchu tranzytowego w obu kierunkach na zachodnią stronę placu
- zwiększenie przestrzeni pieszej po stronie wschodniej i północnej placu
- wyeksponowanie kościoła św. Aleksandra oraz osi kościoła - pomnik św. Jana Nepomucena
- wytworzenie głównej przestrzeni placu pomiędzy osią kościoła a wschodnią pierzeją
- ukształtowanie posadzki placu z uwzględnieniem ciągu Traktu Królewskiego
- wyznaczenie ogródków gastronomicznych
- uwzględnienie osi widokowych wzdłuż ulic: Nowy Świat, Al. Ujazdowskie, Hoża i Żurawia
- uwzględnienie w kompozycji placu osi budynku Ministerstwa Gospodarki, budynku ING oraz Instytutu Głuchoniemych
- przeniesienie pętli autobusowej z rejonu placu
- rozważenie możliwości uzupełnienia zabudowy w rejonie pomnika Witosa
- ustalenie zasad rozwiązania parkingów, w tym parkingu podziemnego

- główne place
- główne przestrzenie piesze
- główne ulice
- osie kompozycyjne i widokowe
- ważne elementy w przestrzeni publicznej - pomniki itp.
- ważne budynki użyteczności publicznej
- aktywne pierzeje zabudowy
- jezdnie
- odcinki jezdni z priorytetem dla pieszych

ZASADY ROZWIĄZAŃ KOMUNIKACYJNYCH - wariant 1

ZASADY ROZWIĄZAŃ KOMUNIKACYJNYCH - wariant 2

KONCEPCJA ODNOWIENIA I PRZEBUDOWY PLACU TRZECH KRZYŻY W WARSZAWIE

ZESPÓŁ
AUTORSKI:

KRZYSZTOF
DOMARADZKI,

KATARZYNA
BAZYLEWICZ-MAJ,

KLAUDIUSZ
PRZEDMOJSKI,

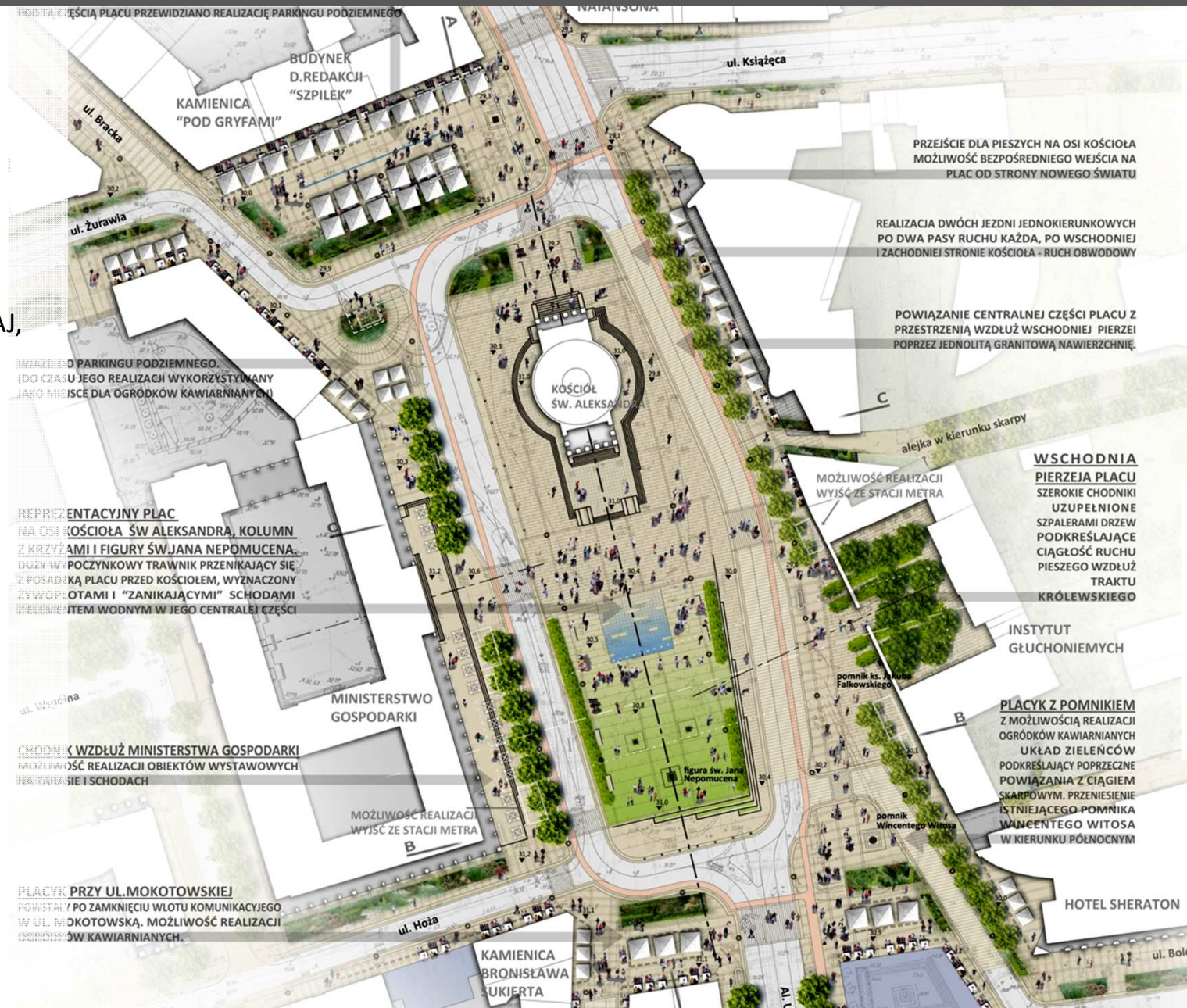
DOROTA
SAWICKA,

MAREK
SAWICKI,

PIOTR
SAWICKI,

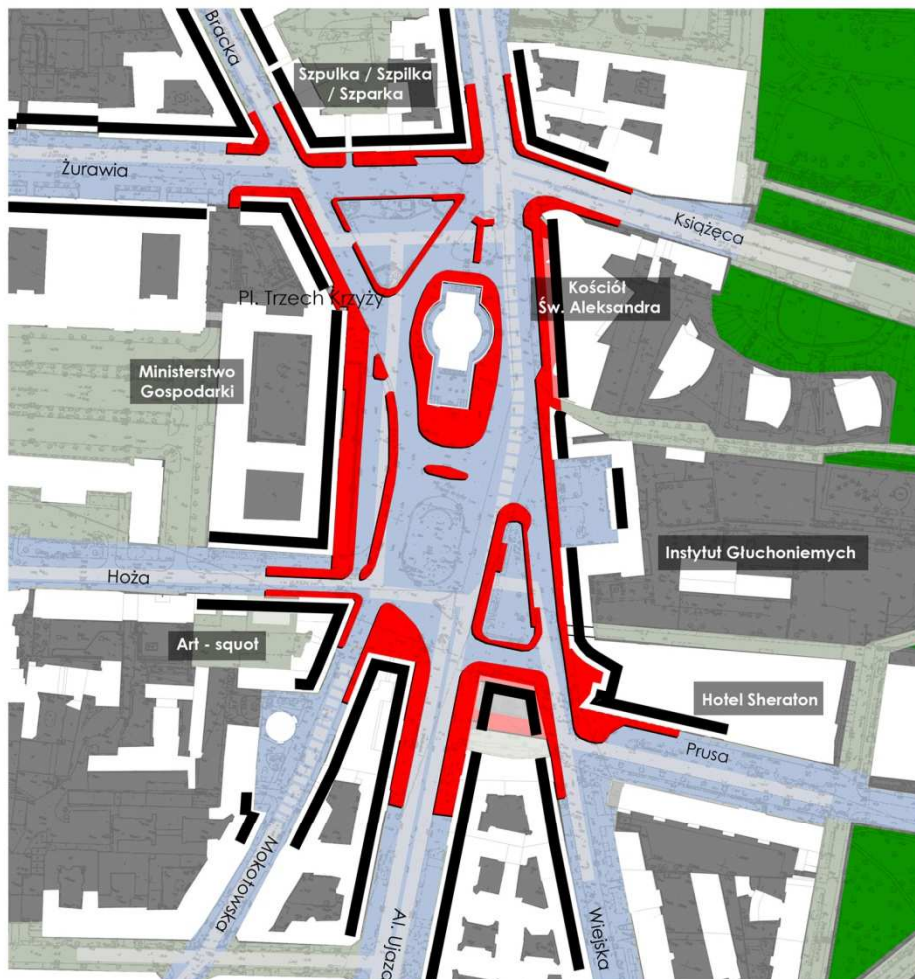
DARIUSZ
ŚMIECHOWSKI,

RAFAŁ
WYSOCKI

Krzysztof Domaradzki / Piotr Sawicki „W kierunku przestrzeni publicznych – doświadczenia warszawskie”

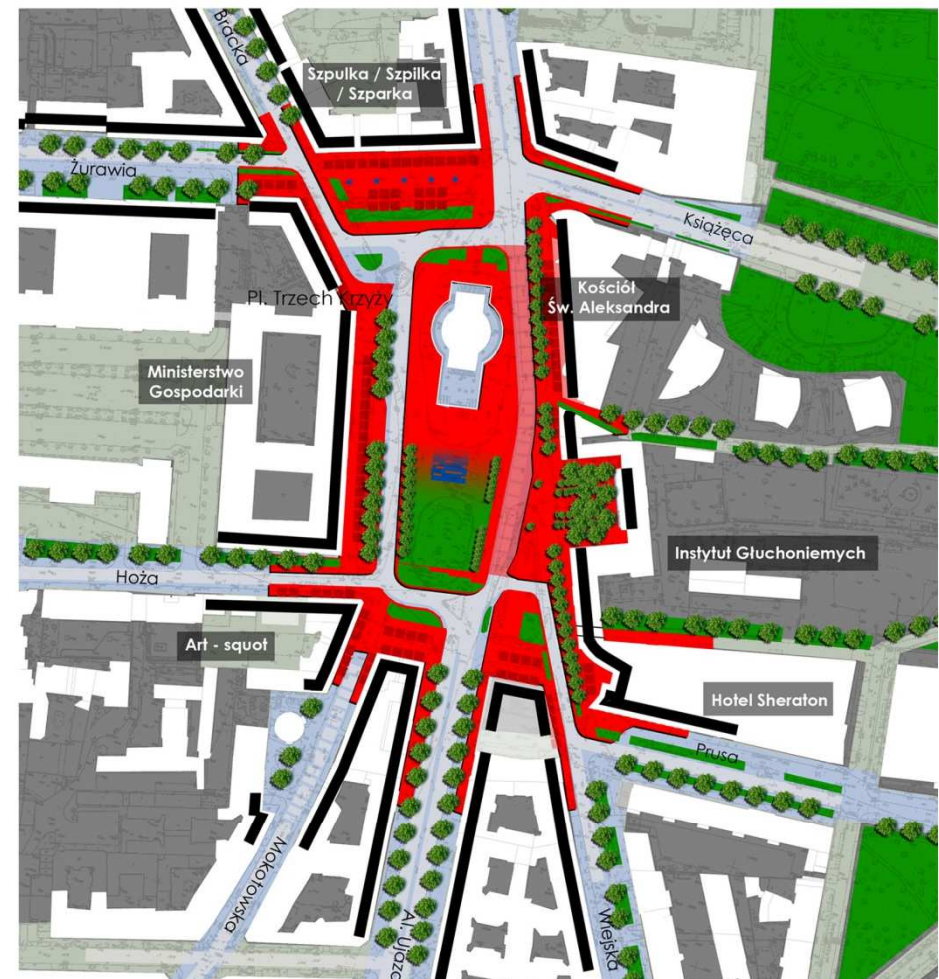

PRZESTRZEŃ NA PLACU PRZEZNACZONA DLA PIESZYCH

- STAN ISTNIEJĄCY

- utrudnione piesze przekraczanie placu - bariera
- wąskie chodniki wzdłuż elewacji, niedostępny środek placu, brak ciągłości Traktu Królewskiego i ciągu Bracka - mokołowska

PRZESTRZEŃ NA PLACU PRZEZNACZONA DLA PIESZYCH

- PROJEKT

- centrum placu uwolnione dla pieszych
- szerokie przestrzenie głównych ciągów spacerowych - Traktu Królewskiego oraz Brackiej - Mokołowskiej
- duży plac klubowo - kawiarniany w części półn, mniejsze - kameralne w poł.
- wyraźne powiązania między zachodnim śródmieściem a ciągiem skarpowym

Krzysztof Domaradzki / Piotr Sawicki „W kierunku przestrzeni publicznych – doświadczenia warszawskie”

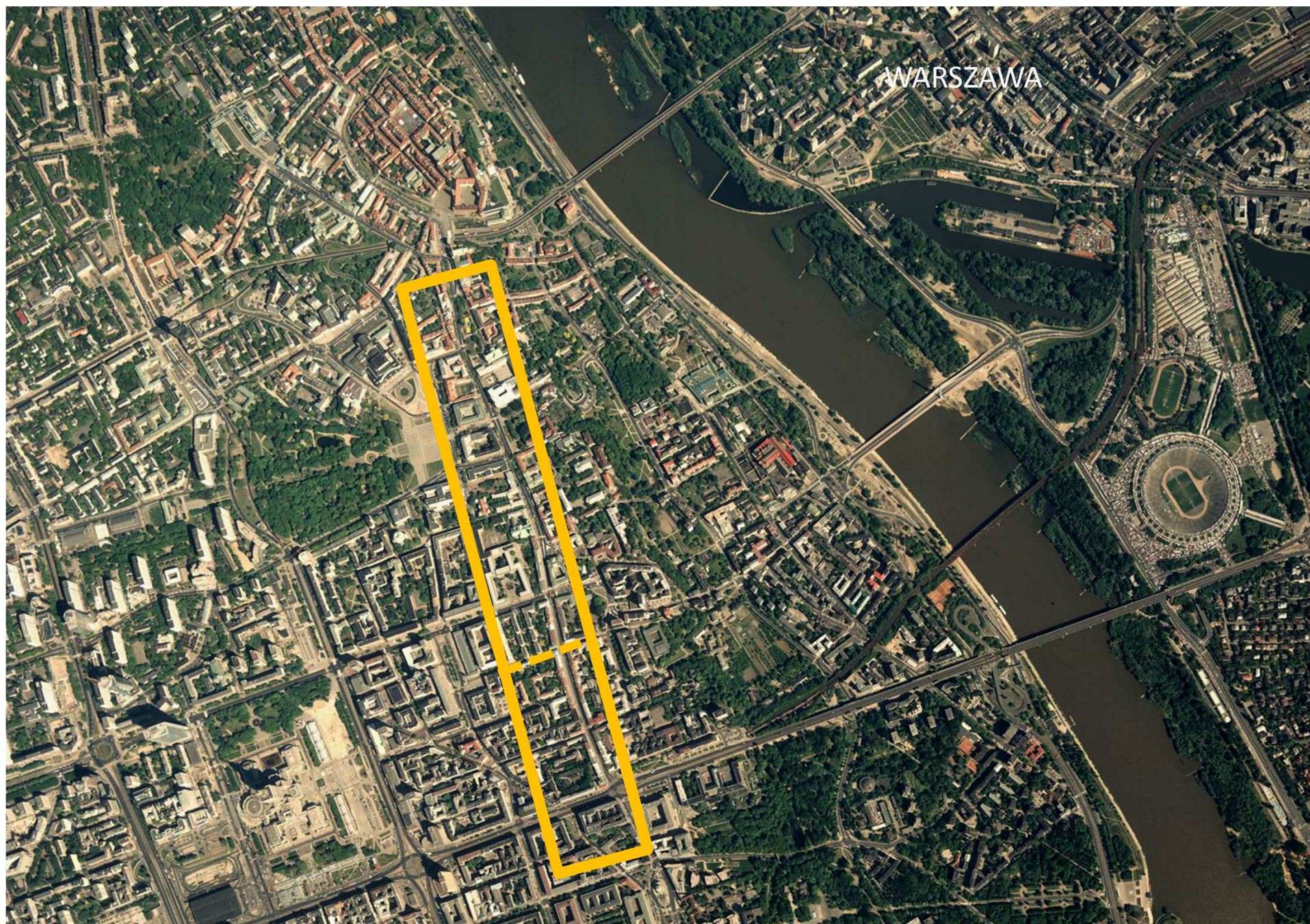

PLAC PRZED KLUBAMI NA PRZEDŁUŻENIU UL. ŻURAWIEJ DO KSIĄŻĘCEJ

Nowy Świat i Krakowskie Przedmieście

Krzysztof Domaradzki / Piotr Sawicki „W kierunku przestrzeni publicznych – doświadczenia warszawskie”

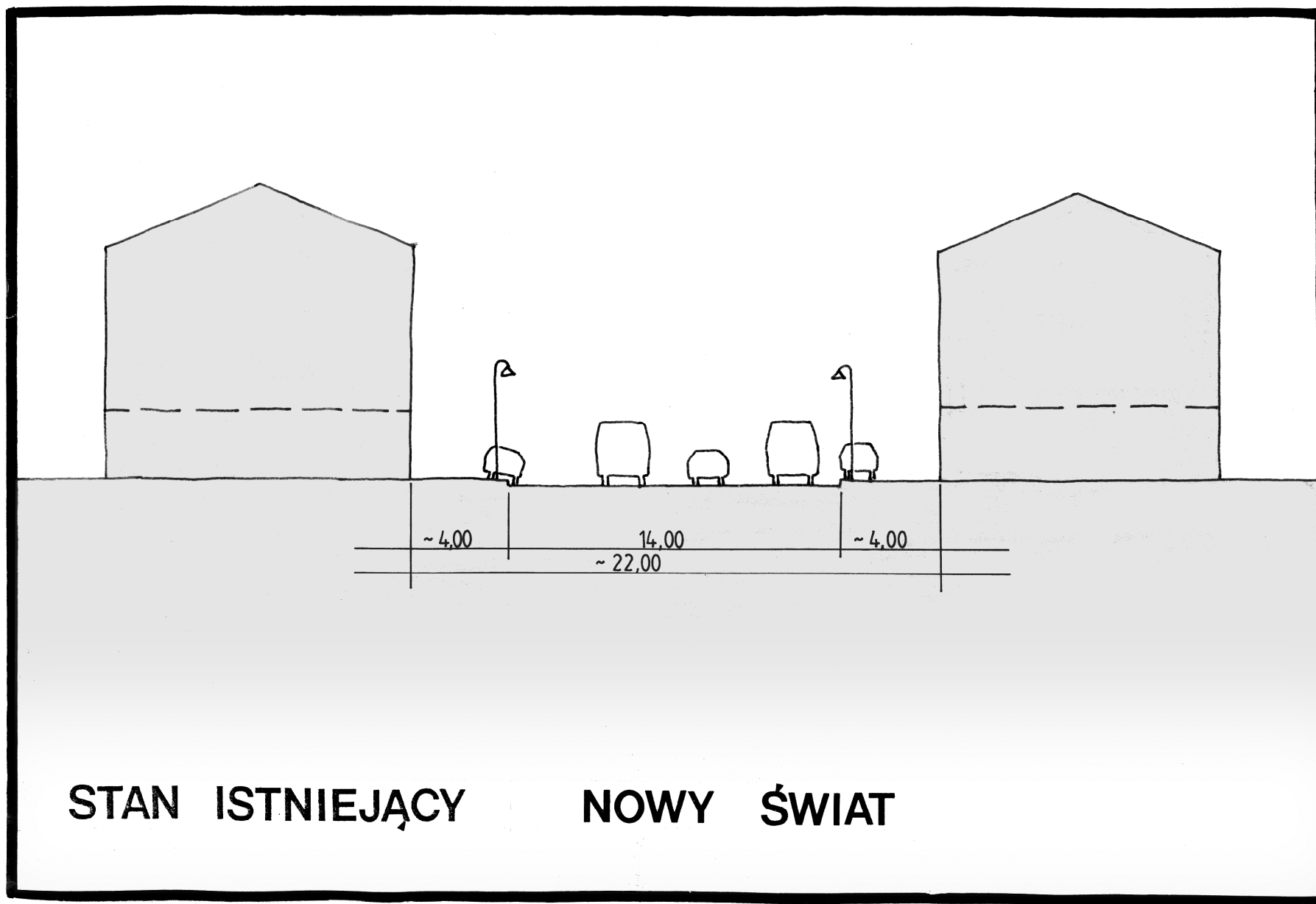
Krzysztof Domaradzki / Piotr Sawicki „W kierunku przestrzeni publicznych – doświadczenia warszawskie”

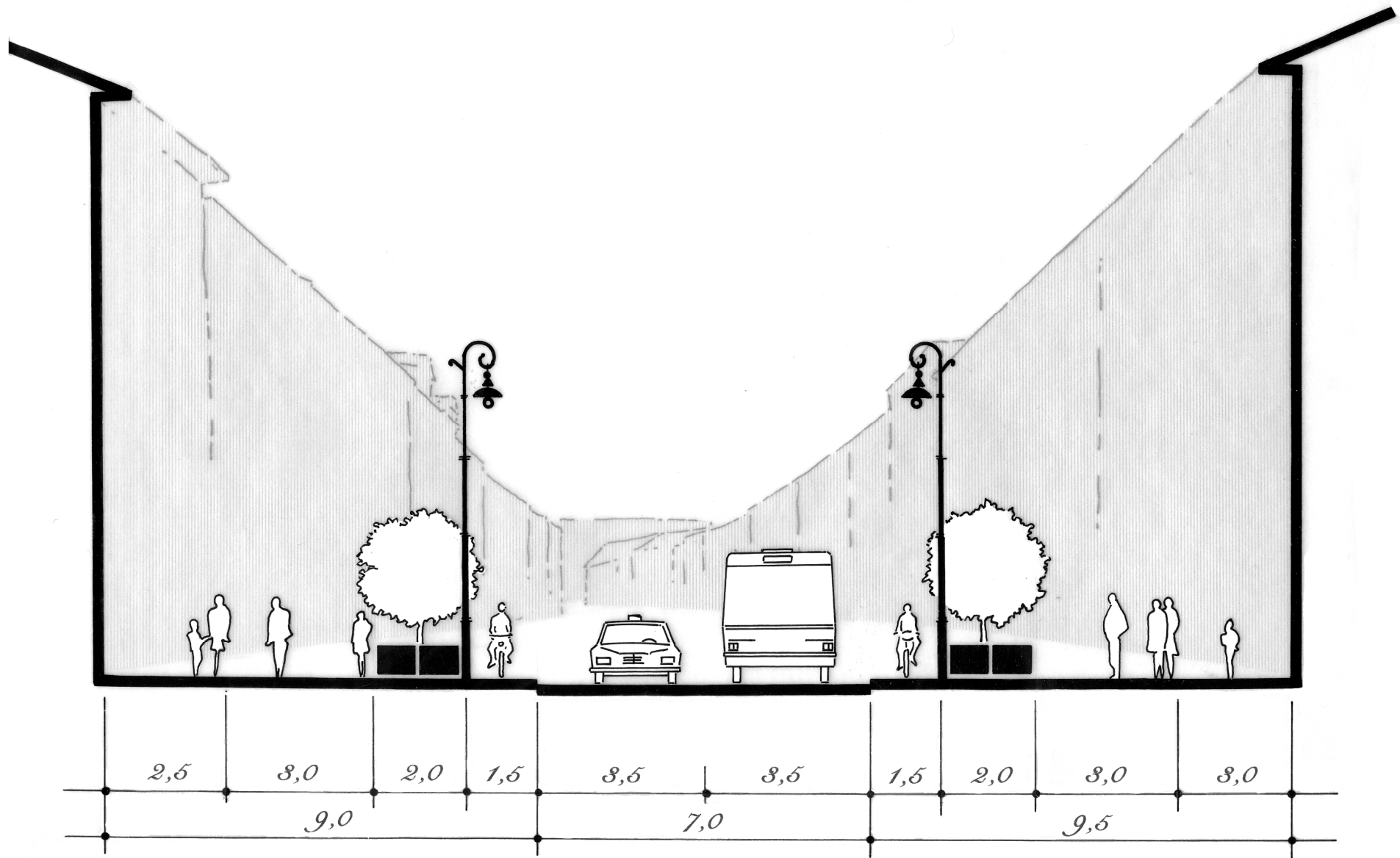
Krzysztof Domaradzki / Piotr Sawicki „W kierunku przestrzeni publicznych – doświadczenia warszawskie”

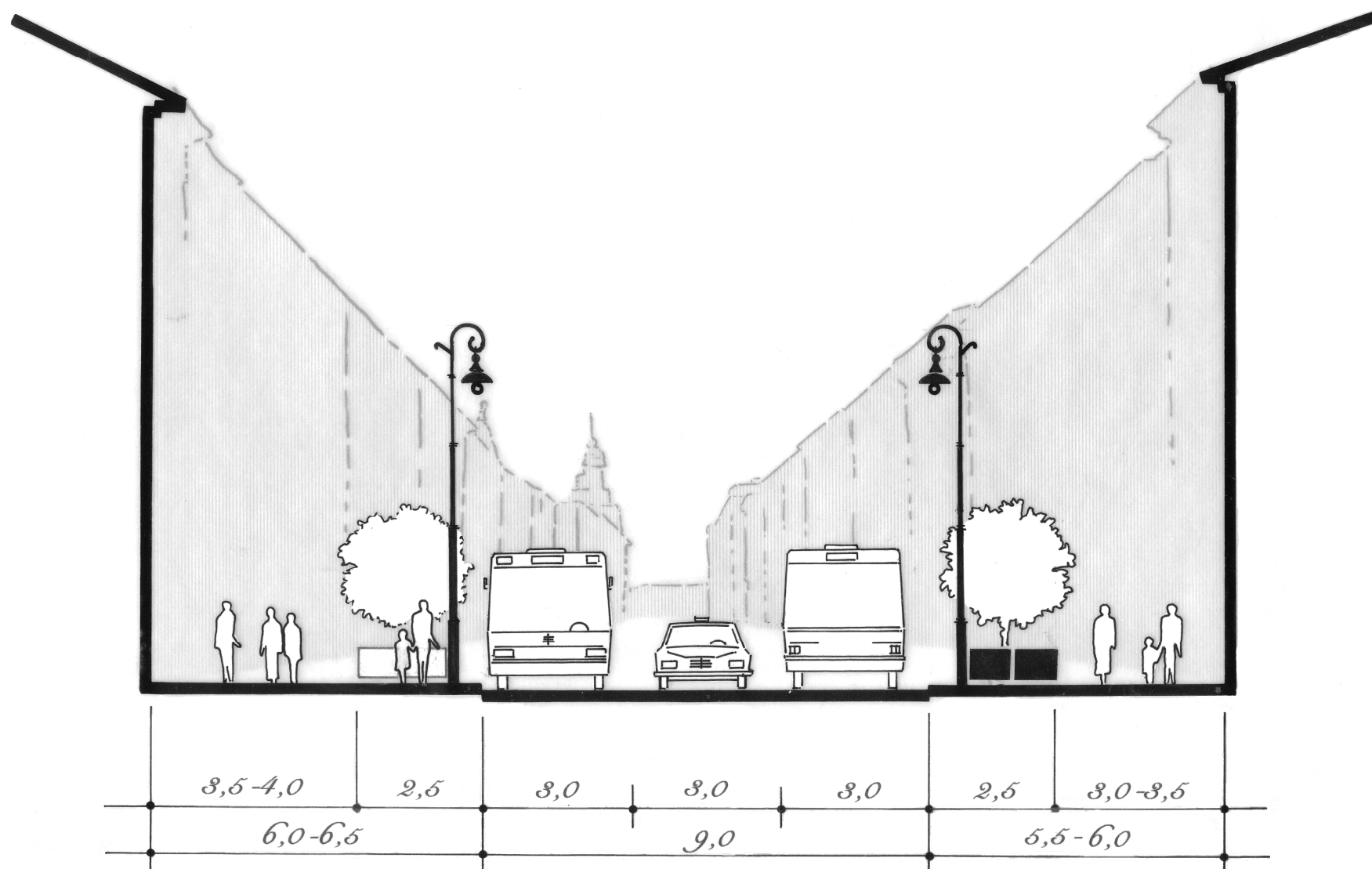

Przekrój A-A skala 1:100

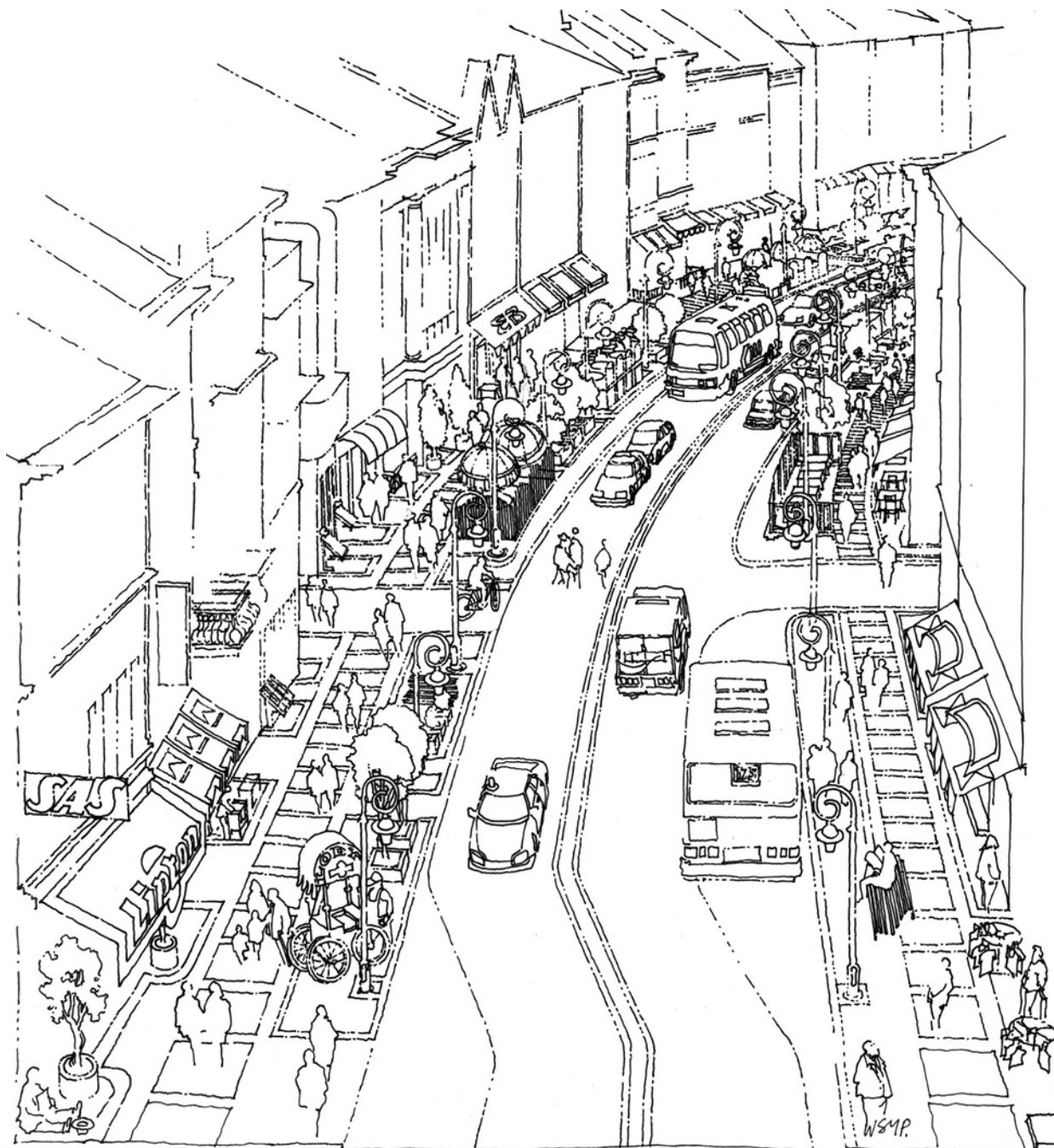

Przekrój B-B skala 1:100

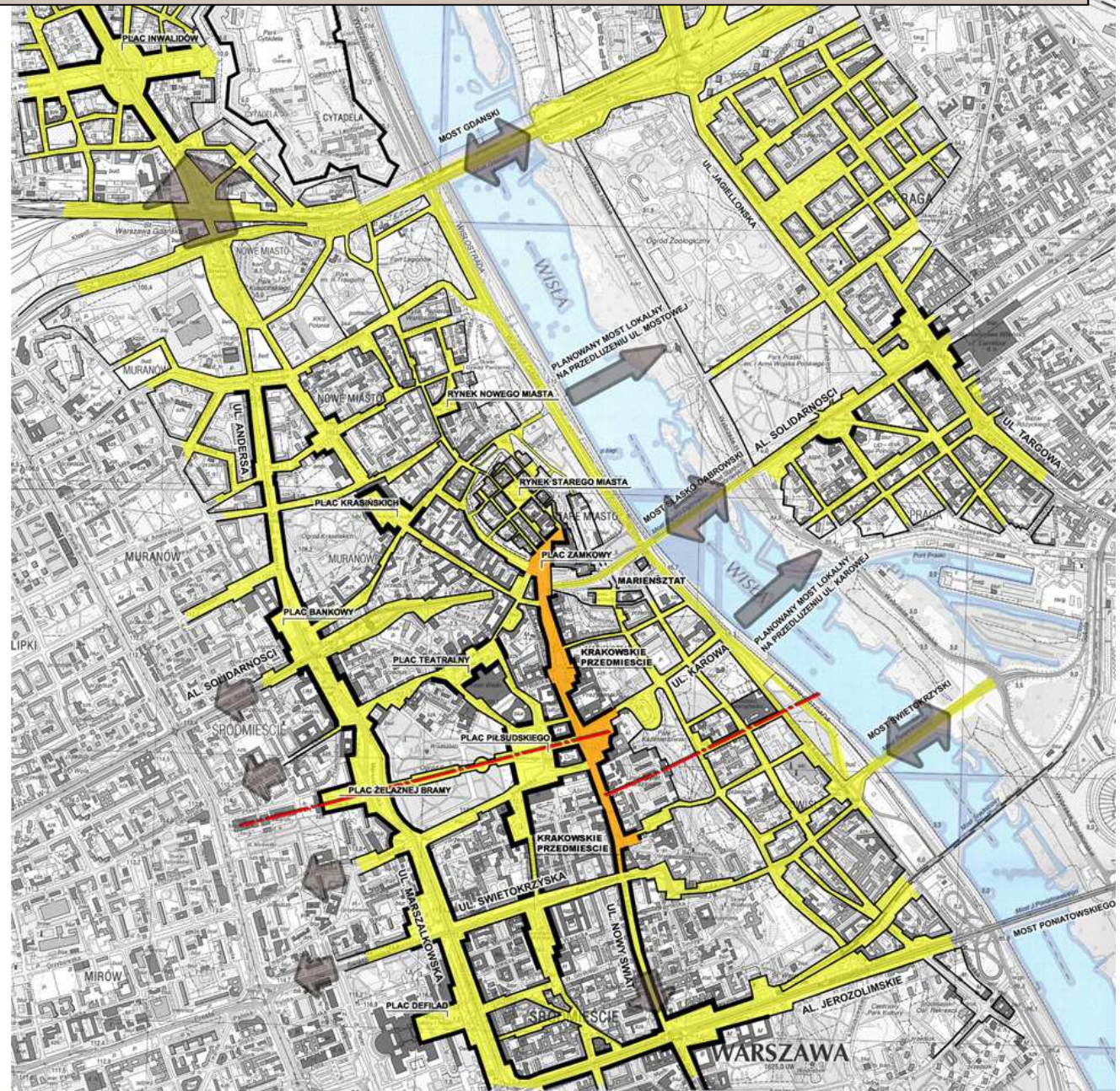
Krzysztof Domaradzki / Piotr Sawicki „W kierunku przestrzeni publicznych – doświadczenia warszawskie”

Krzysztof Domaradzki / Piotr Sawicki „W kierunku przestrzeni publicznych – doświadczenia warszawskie”

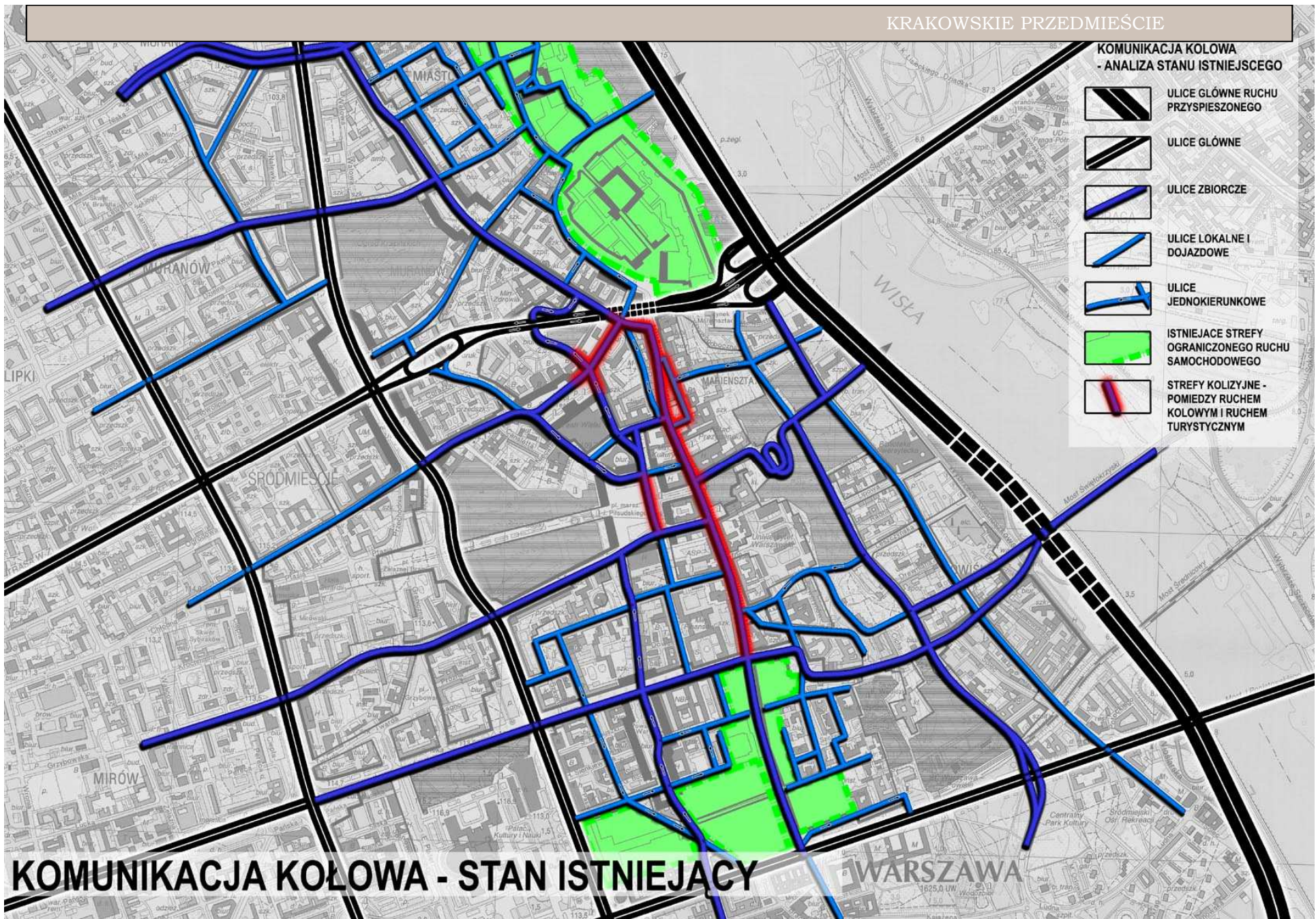

KOMUNIKACJA KOŁOWA
- ANALIZA STANU ISTNIEJSZEGO

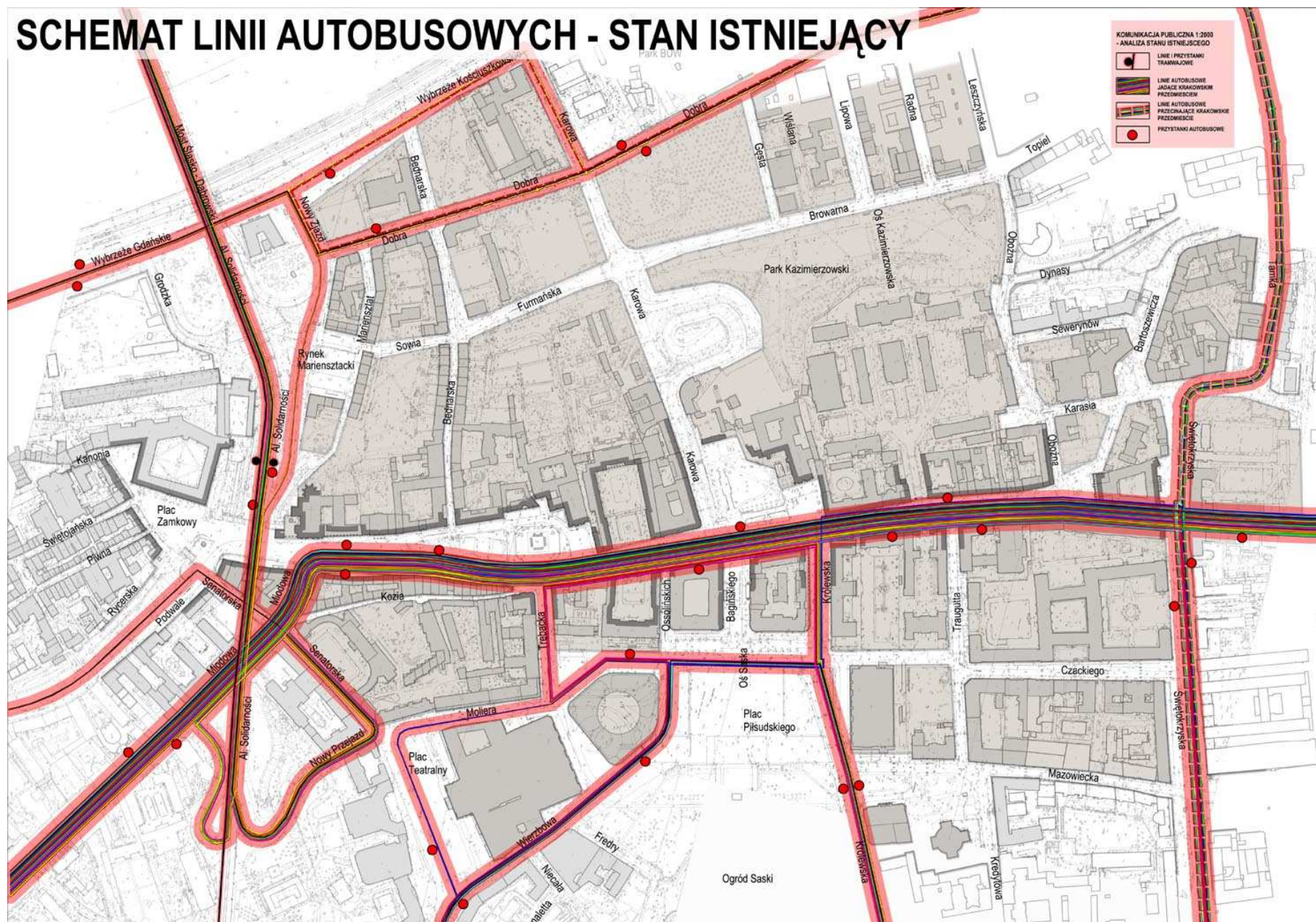
- ULICE GŁÓWNE RUCHU PRZYSPIESZONEGO
- ULICE GŁÓWNE
- ULICE ZBIORCZE
- ULICE LOKALNE I DOJAZDOWE
- ULICE JEDNOKIERUNKOWE
- ISTNIEJĄCE STREFY OGRANICZONEGO RUCHU SAMOCHODOWEGO
- STREFY KOLIZYJNE - POMIEDZY RUCHEM KOŁOWYM I RUCHEM TURYSTYCZNYM

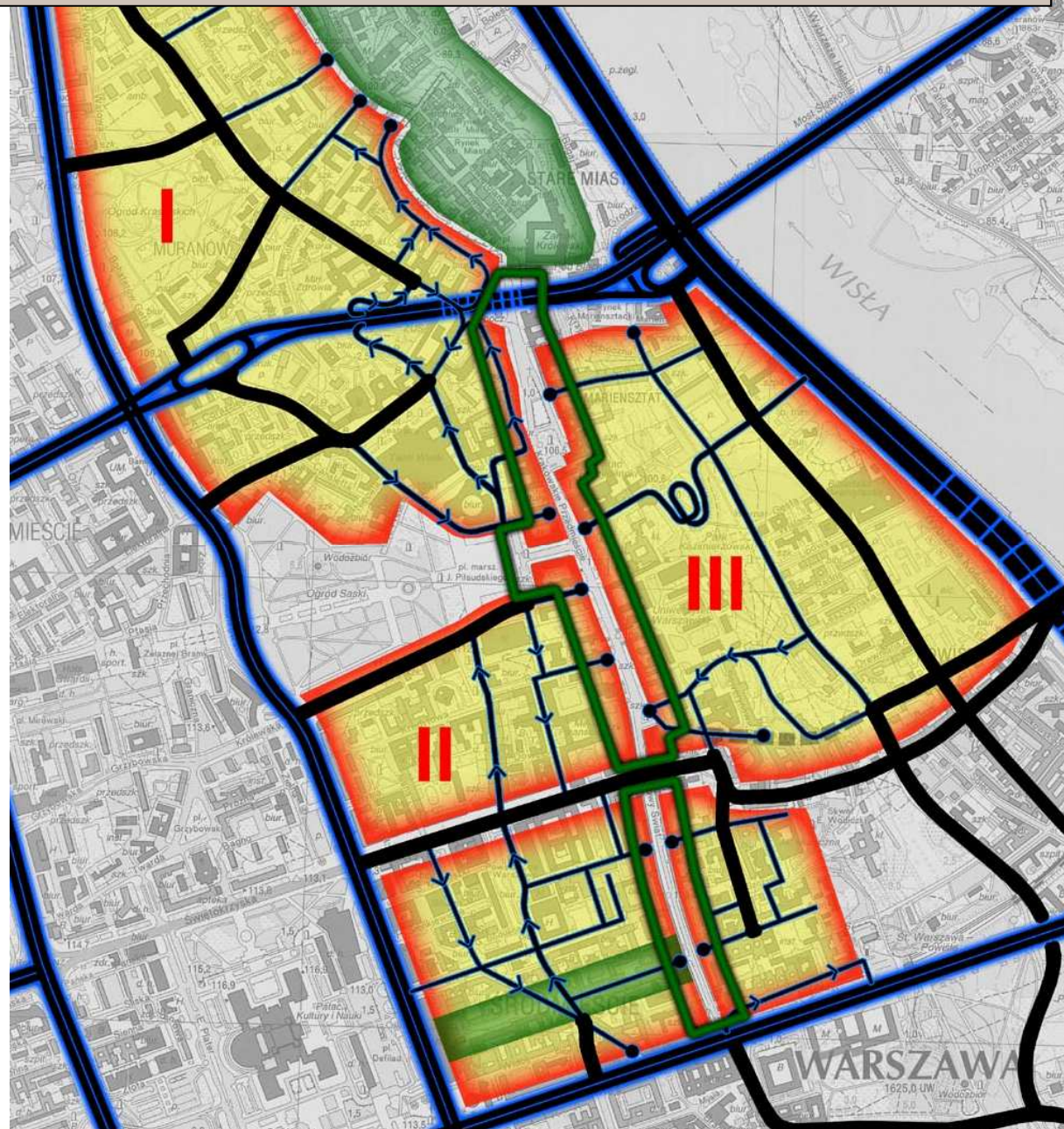
KOMUNIKACJA KOŁOWA - STAN ISTNIEJĄCY

SCHEMAT LINII AUTOBUSOWYCH - STAN ISTNIEJĄCY

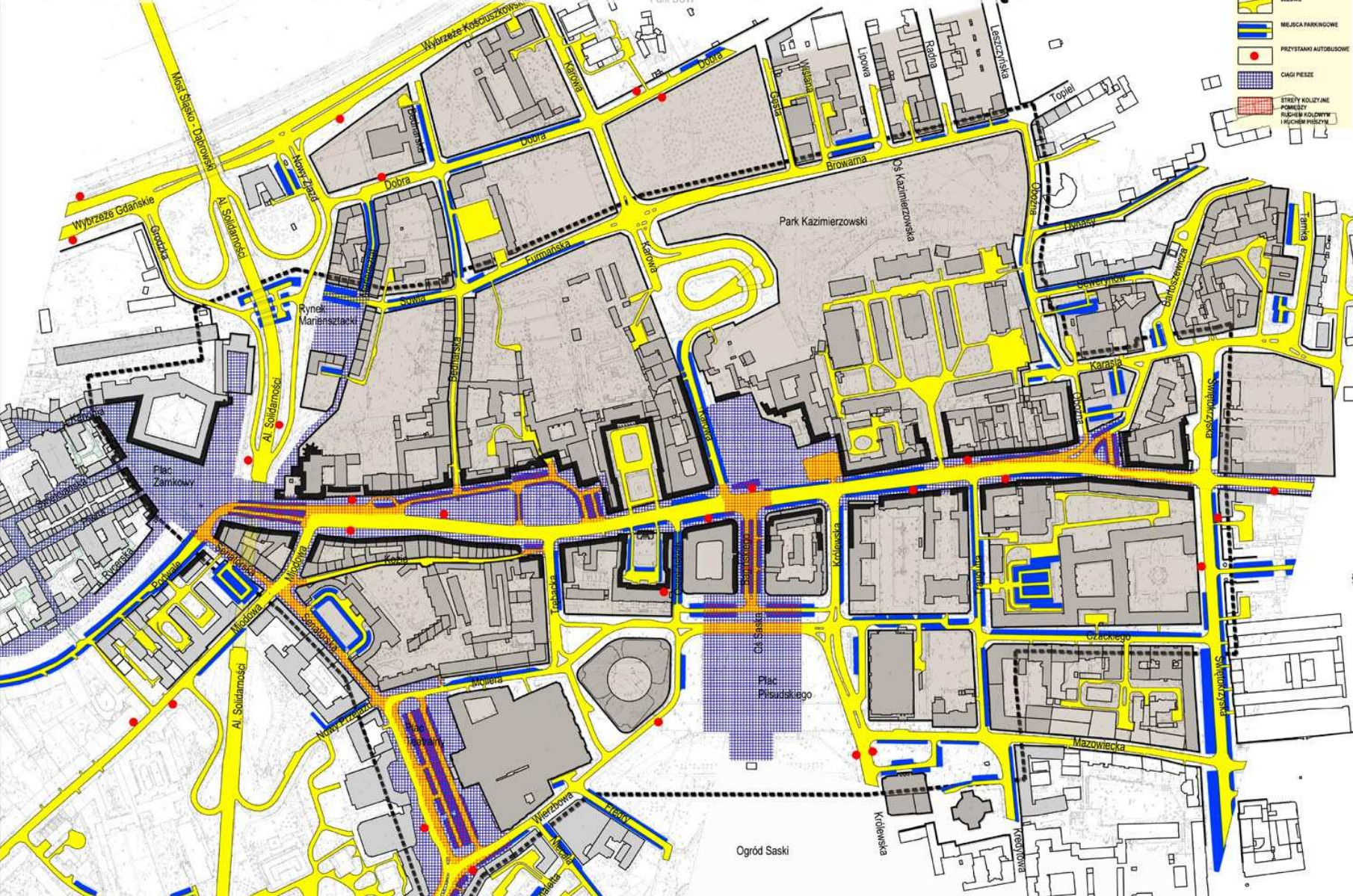

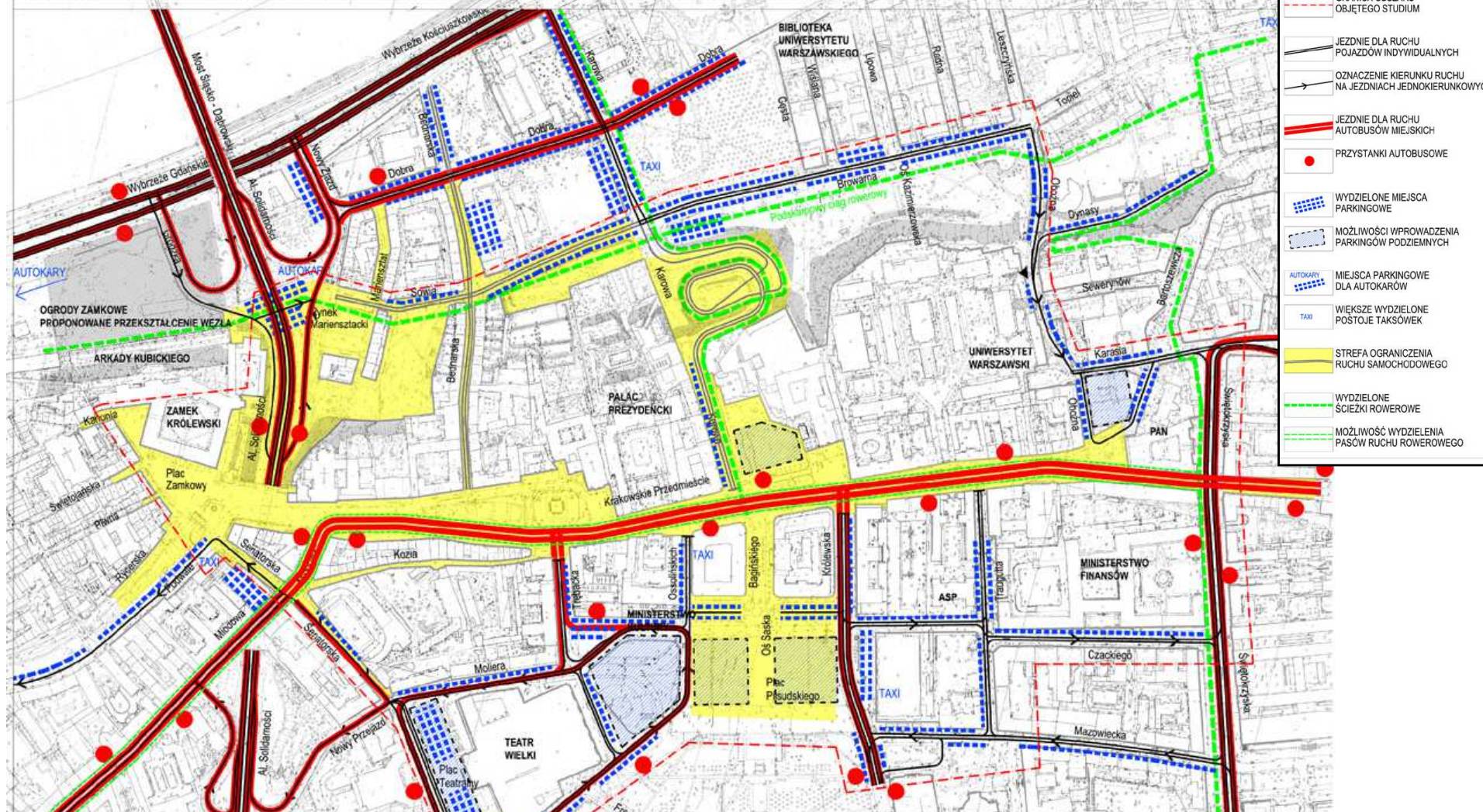

KOMUNIKACJA KOŁOWA I PARKOWANIE - STAN ISTNIEJĄCY

KOMUNIKACJA KOŁOWA I PARKOWANIE - MODEL A

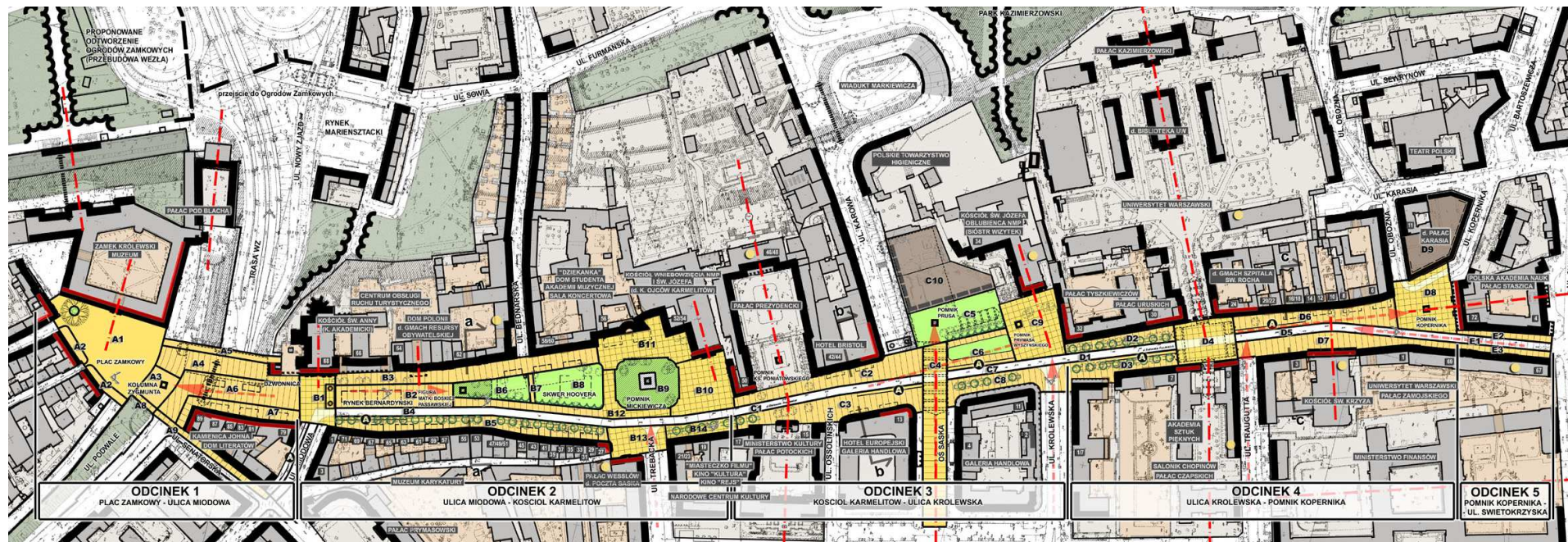
- Zakaz wjazdu na ul. Krakowskie Przedmieście dla pojazdów indywidualnych, pojazdów uprzywilejowanych np.: dojazd do Pałacu Prezydenckiego

- Pozostawienie jedynie ruchu autobusowego i taksówkowego na jezdni o szerokości 7m (2 pasy po 3.5m) zakończenie ulic poprzecznych

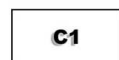
z wyjątkiem

- Sięgaczowe

WYDZIELENIA
PRZESTRZENI FUNKCYJNALNYCH

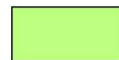
OZNACZENIA
PRZESTRZENI FUNKCYJNALNYCH

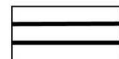
PRZESTRZENIE PIESZE -
PLACE I MIEJSCA WYRÓŻNIONE
W PRZESTRZENI ULICY

PRZESTRZENIE PIESZE -
CHODNIKI, CIĄGI PIESZE

SKWERY I TERENY ZIELENI

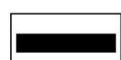
ZWĘŻONA JEZDNIJA ULICY
KRAKOWSKIE PRZEDMIEŚCIE

PROPONOWANE UZUPEŁNIENIA
ZABUDOWY

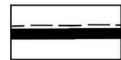
PODWÓRKA, DZIEDZINCE, PIWNICE -
PROPONOWANE DO AKTYWIZACJI

ISTNIEJĄCE PIERZEGE ZABUDOWY

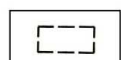
NIEPRZEKRACZALNA LINIA
ZABUDOWY NA ZAKOŃCZENIU
OSI SASKIEJ

OBOWIĄZUJĄCA LINIA ZABUDOWY
DLA ODBUDOWY PALACU KARASIA

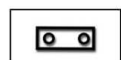
ELEWACJE SZCZEGÓLNE
EKSPONOWANE W PRZESTRZENI
ULICY

PROPONOWANA LOKALIZACJA
PROGRAMU SEZONOWEGO

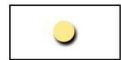
PROPONOWANE ODTWORZENIE
I UPORZĄDKOWANIE SZPALERÓW
DRZEW

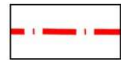
WSKAZANE ZAZNACZENIE
W POSADZCE ULICY DAWNYCH
BRAM (TRIUMFALNEJ I UL. KAROWEJ)

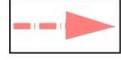
PUNKTY WIDOKOWE
NA KRAKOWSKIE PRZEDMIEŚCIE
Z OBRAZÓW CANALETTA

MIEJSCA ZWIĄZANE Z POBYTEM
CHOPINA W WARSZAWIE

OSIE KOMPOZYCYJNE

OSIE WIDOKOWE

ISTNIEJĄCE I PROPONOWANE
KONDYGNACJE PODZIEMNE

SCHODY RUCHOME

LOKALIZACJA PRZYSTANKÓW
AUTOBUSOWYCH

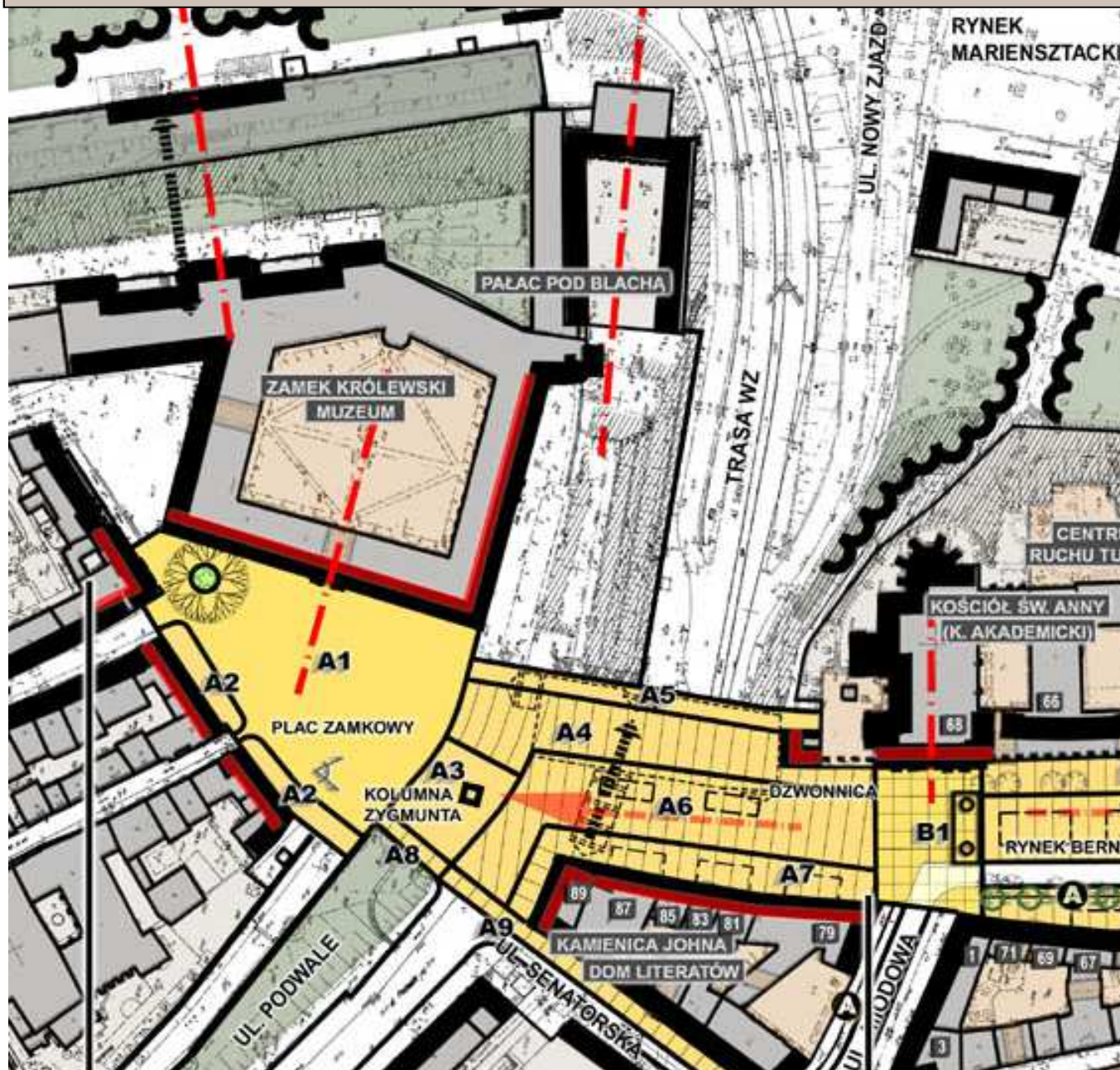

ISTNIEJĄCA ZABUDOWA

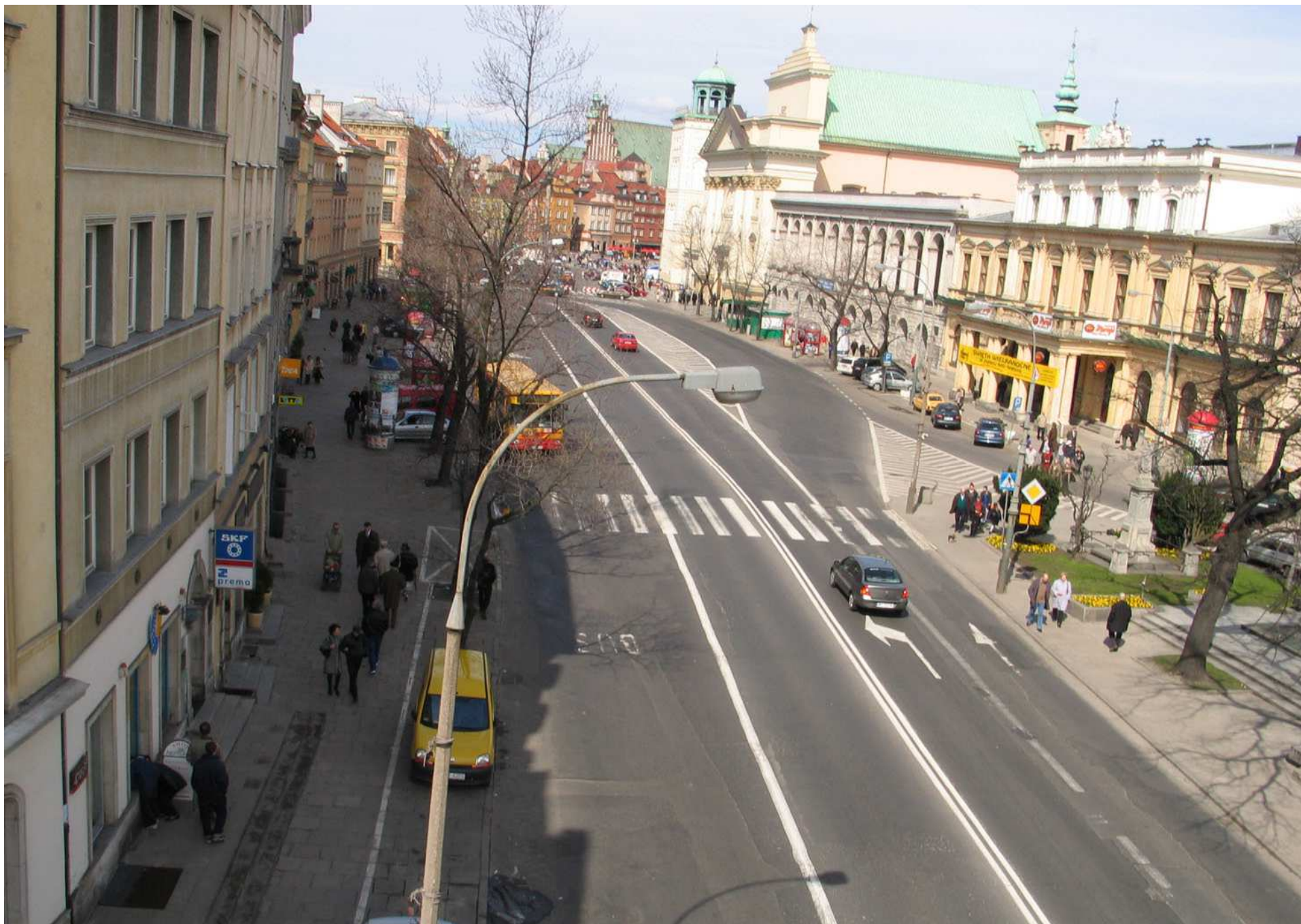

NUMERY ADRESOWE BUDYNKÓW

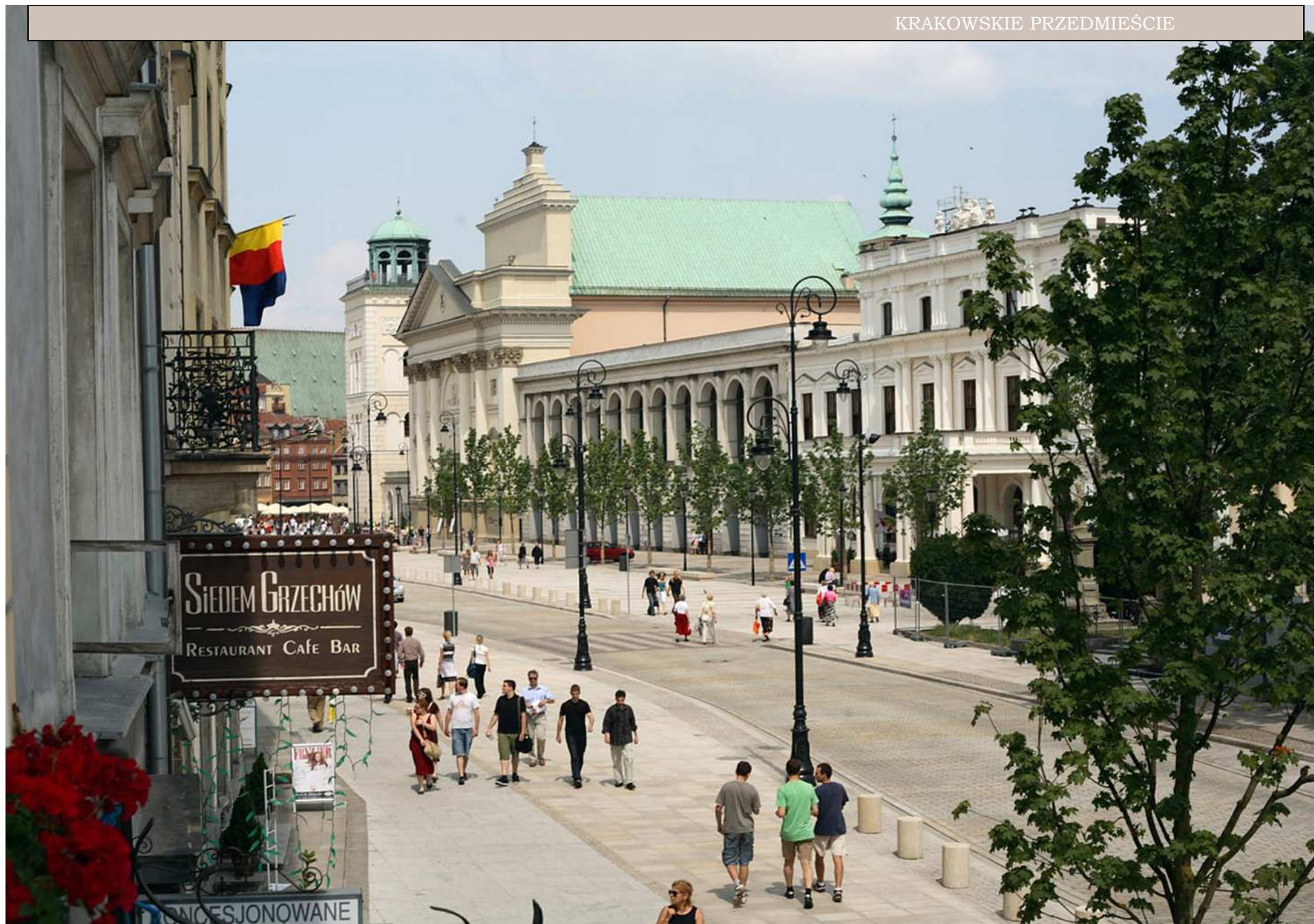
Krzysztof Domaradzki / Piotr Sawicki „W kierunku przestrzeni publicznych – doświadczenia warszawskie”

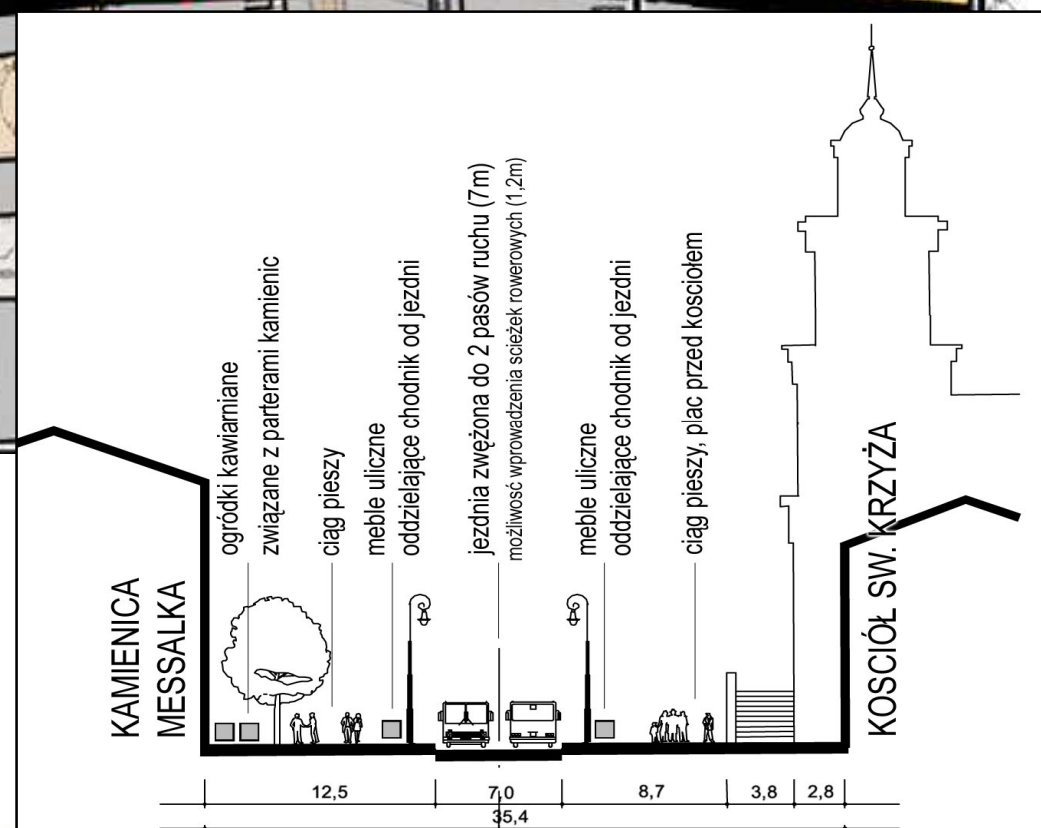

RYNEK BERNARDYŃSKI

MESSALKA - widok na kościół św. Krzyża - PRZEKRÓJ C-C

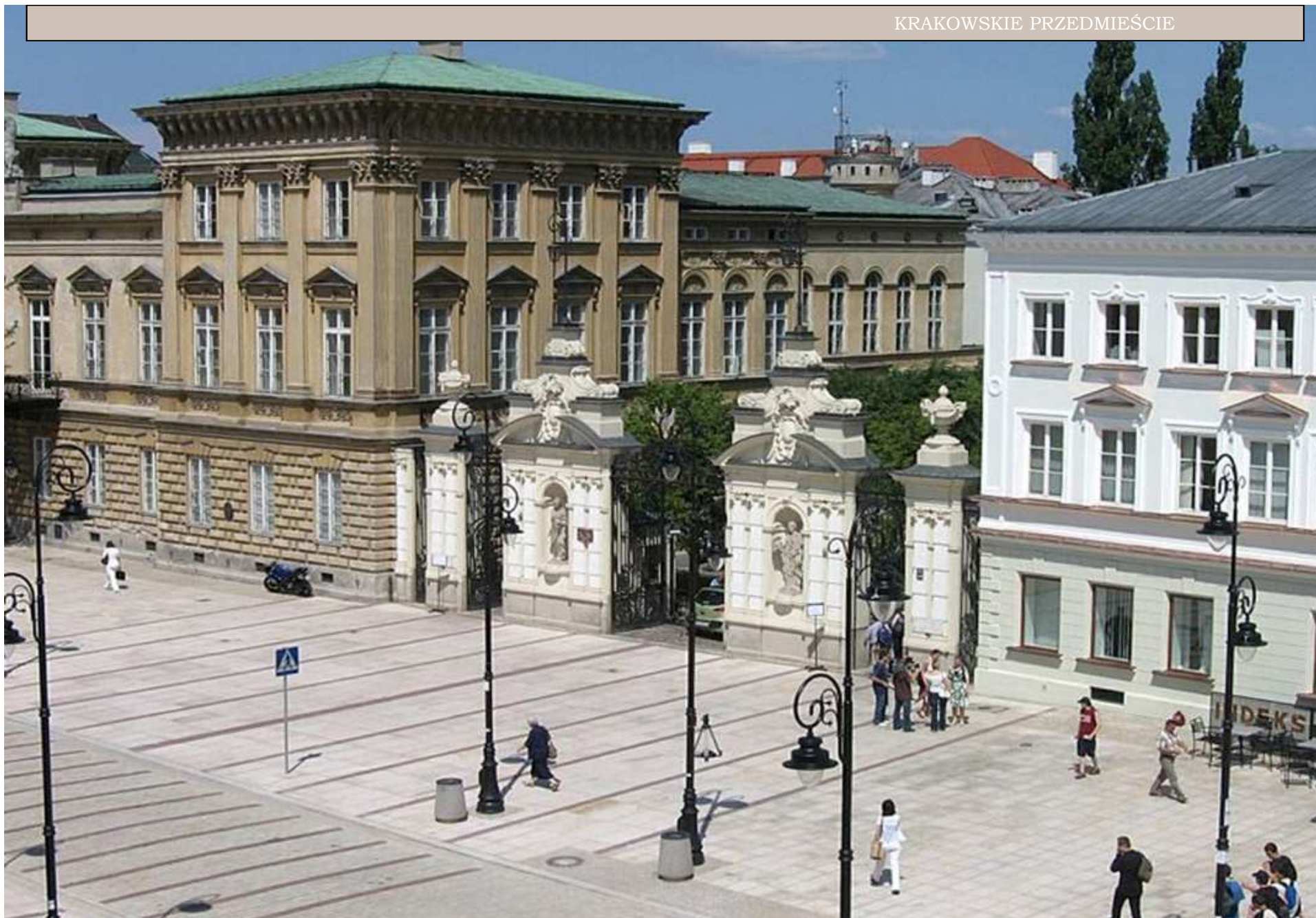

PLAC NA OSI UNIWERSYTETU I AKADEMII SZTUK PIĘKNYCH

Krzysztof Domaradzki / Piotr Sawicki „W kierunku przestrzeni publicznych – doświadczenia warszawskie”

PLAC PRZED POMNIKIEM KOPERNIKA - w rysunku posadzki propozycja schematu układu słonecznego.

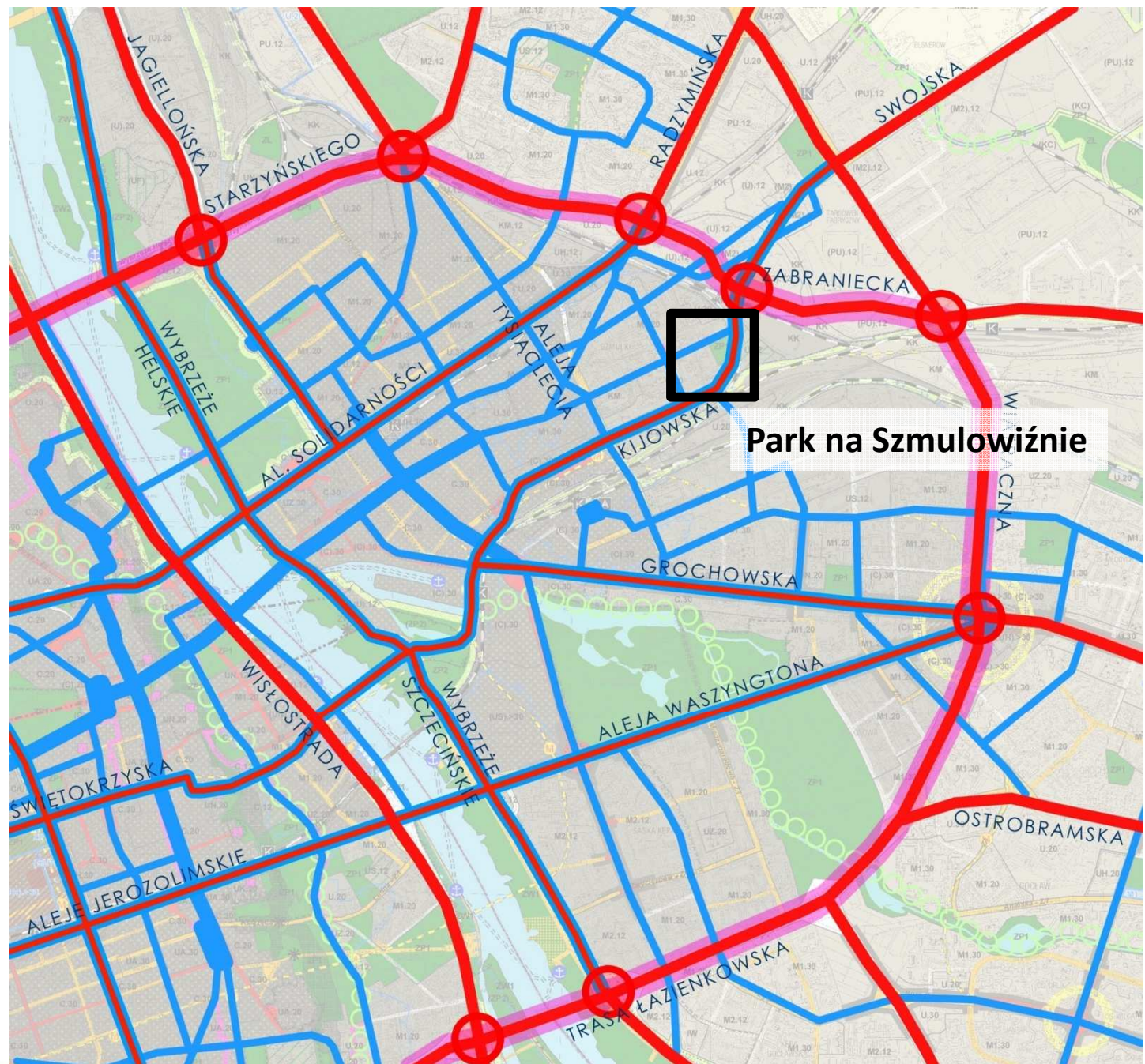
Krzysztof Domaradzki / Piotr Sawicki „W kierunku przestrzeni publicznych – doświadczenia warszawskie”

Nowo-Kijowska

- park na Szmulowiźnie

Krzysztof Domaradzki „W kierunku przestrzeni publicznych – doświadczenia warszawskie”

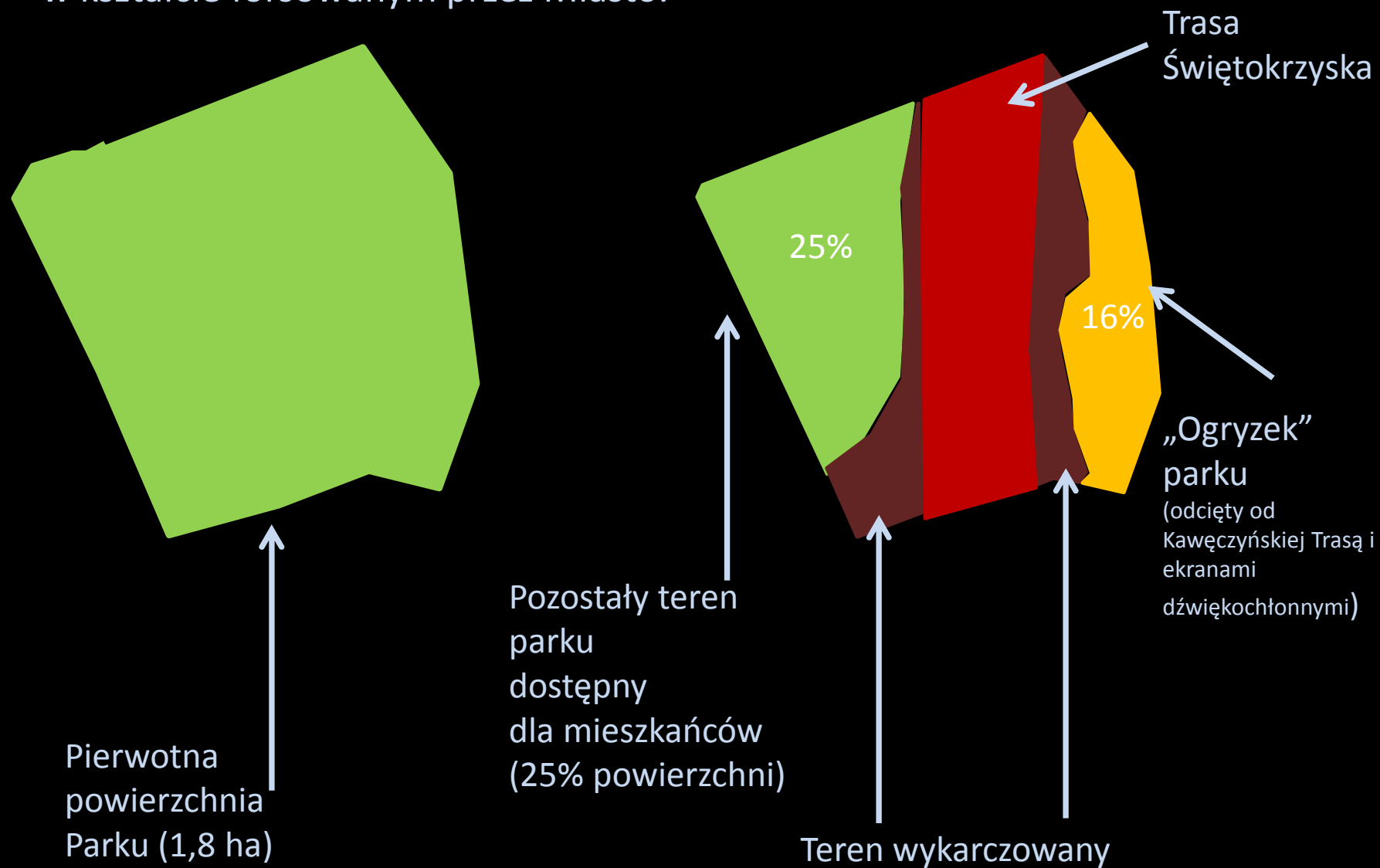
Krzysztof Domaradzki / Piotr Sawicki „W kierunku przestrzeni publicznych – doświadczenia warszawskie”

Porównanie powierzchni Parku przed i po budowie Trasy Świętokrzyskiej w kształcie forsowanym przez Miasto.

Krzysztof Domaradzki / Piotr Sawicki „W kierunku przestrzeni publicznych – doświadczenia warszawskie”

Widok na ul. Nowo-Kijowską – wariant 2

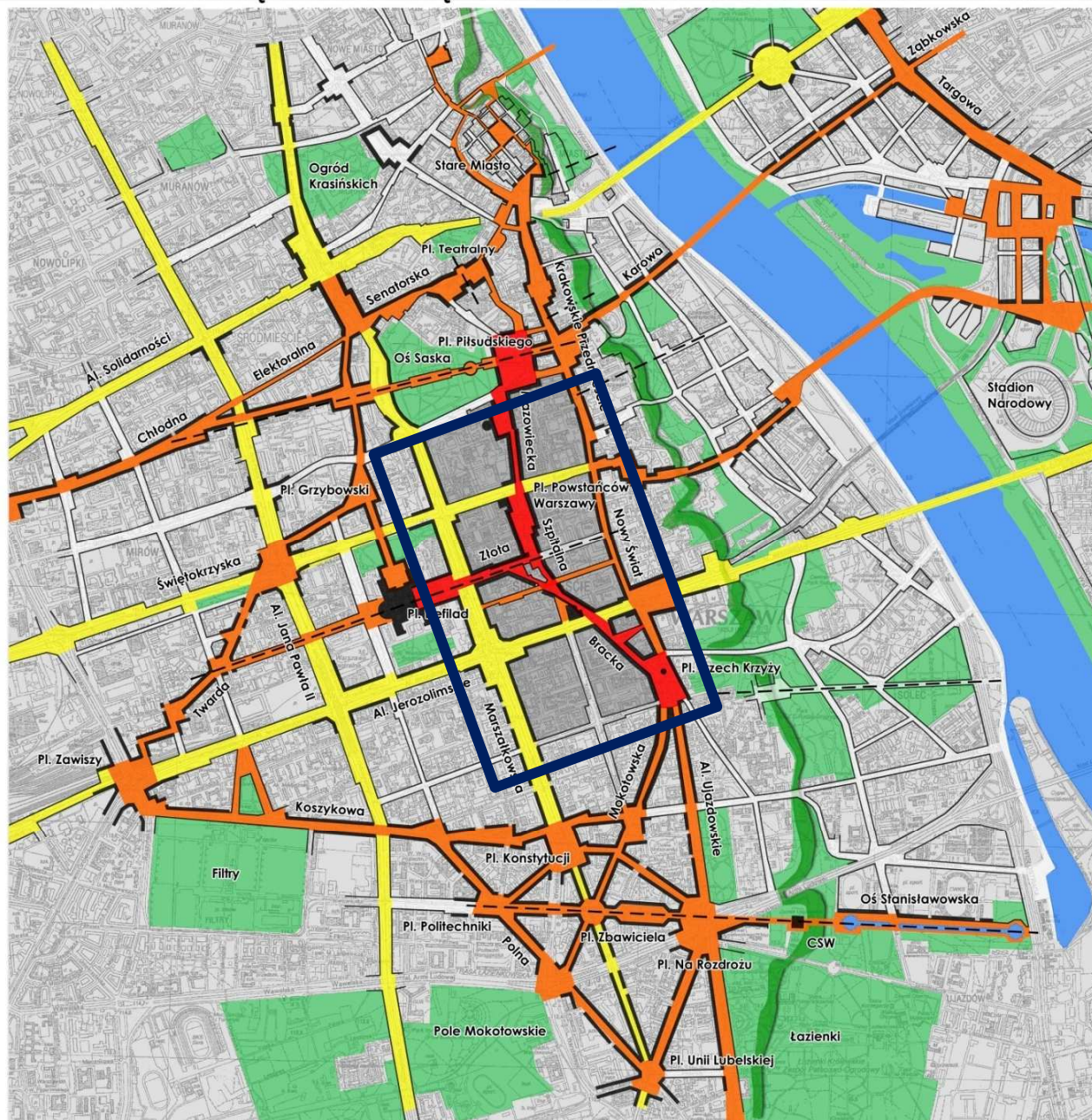

Widok na ul. Nowo-Kijowską – wariant 1

Bracka - Szpitalna

Charakterystycznym elementem przestrzennym obszaru opracowania jest ciąg ulic: Bracka / Szpitalna / Mazowiecka oraz ul. Żłota. Stanowi on powiązanie między Starym Miastem a Południowym Śródmieściem ("Latawcem") przez pl. Trzech Krzyży i Pl. Piłsudskiego oraz połączony jest poprzez ul. Żłotą z Pl. Defilad przed PKiN i z zachodnim Śródmieściem

Ulice te stanowią jeden z atrakcyjnych ciągów śródmiejskich (turystycznych i historycznych) nieregularnie przecinających prostokątną siatkę Śródmieścia. Pozostałe ciągi uliczne o podobnym charakterze to:

- ul. Twarda i Senatorska od Pl. Zawiszy (dawne Rogatki Jerozolimskie) do Starego Miasta przez Pl. Grzybowski i Teatralny
- Koszykowa łącząca Pl. Zawiszy z "Latawcem" czyli układem placów: Politechniki, Zbawiciela, Na Rozdrożu, Unii Lubelskiej
- ciąg ulic: Chłodnej i Elektoralnej (na osi Saskiej), Karowej i Okrzei
- Trakt Królewski: Krakowskie Przedmieście, Nowy Świat, Al. Ujazdowskie
- Tamka - połączenie lewobrzeżnego Śródmieścia ze Starą Pragą i Nowym Stadionem

Śródmieście przecinają ulice - bulwary o charakterze wielkomiejskim na kierunku wschód-zachód są to: Al. Solidarności, Świętokrzyska do Traktu Królewskiego i Al. Jerozolimskie, a na kierunku północ-południe: al. Jana Pawła II i Marszałkowska.

Zasadnicze znaczenie w kompozycji urbanistycznej Śródmieścia mają osie kompozycyjne wschód - zachód: oś Saska, oś PKiN (ul. Żłota) i oś Stanisławowska.

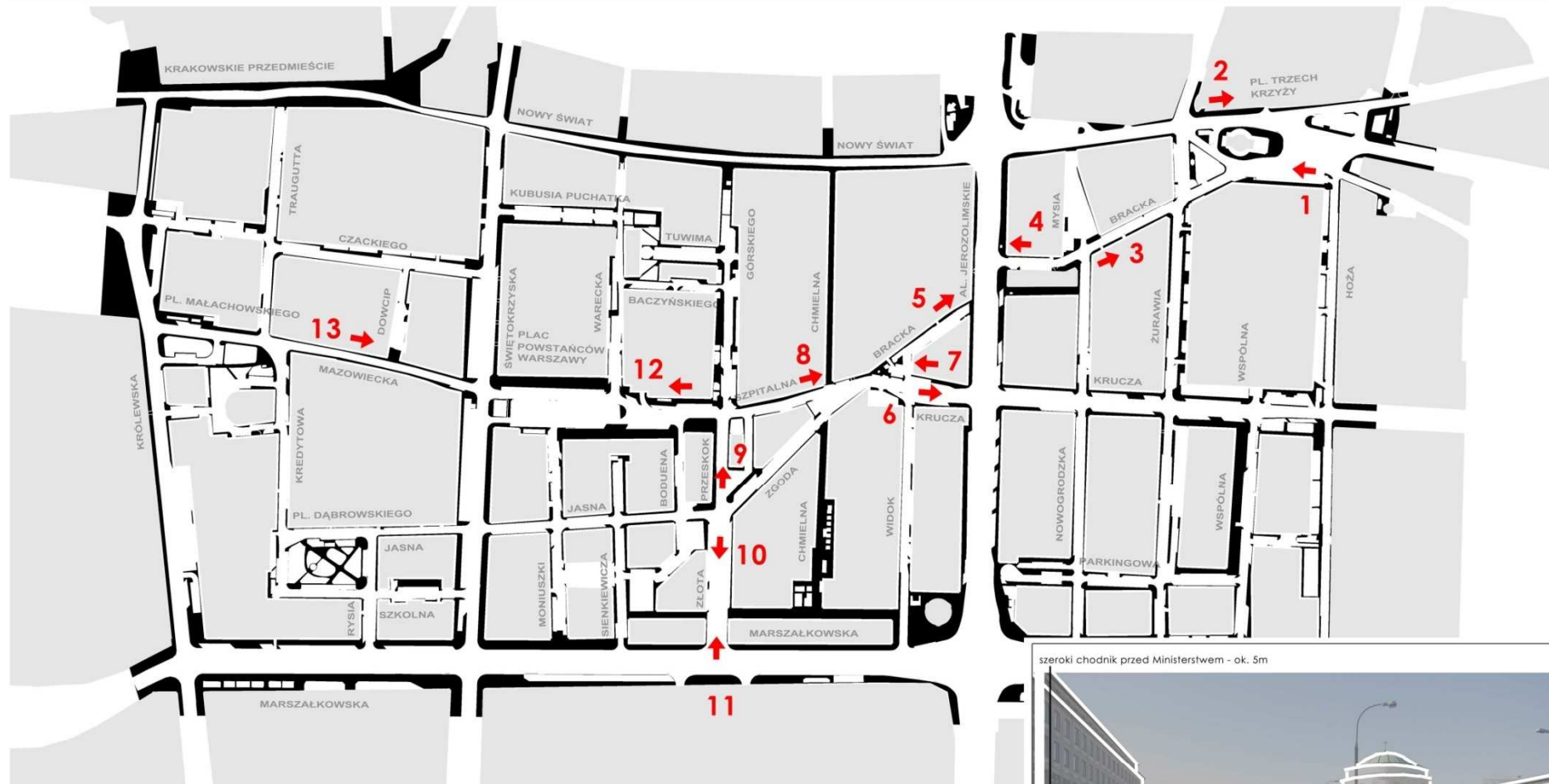
Główne układy zieleni miejskiej stanowią: ciąg Skarpy Warszawskiej na wschód od obszaru oraz szereg parków na zachód od obszaru (Ogród Krasińskich, Ogród Saski, park Świętokrzyski, Filtry, Pole Mokotowskie)

- główna przestrzeń publiczna obszaru opracowania - ciąg Bracka / Szpitalna / Mazowiecka i Żłota
- układ atrakcyjnych śródmiejskich ciągów ulicznych
- ulice o charakterze wielkomiejskim - bulwary
- główne osie kompozycyjne
- tereny zieleni i Skarpa Warszawska

ANALIZA PRZEKROJÓW ULIC NA OBSZARZE OPRACOWANIA

B3.2

RZECZYWISTA POWIERZCHNIA RUCHU PIESZEGO W PRZESTRZENIACH PUBLICZNYCH.

Przekroje ulic stanowiących główny ciąg obszaru - Bracka / Szpitalna / Mazowiecka - Złota:

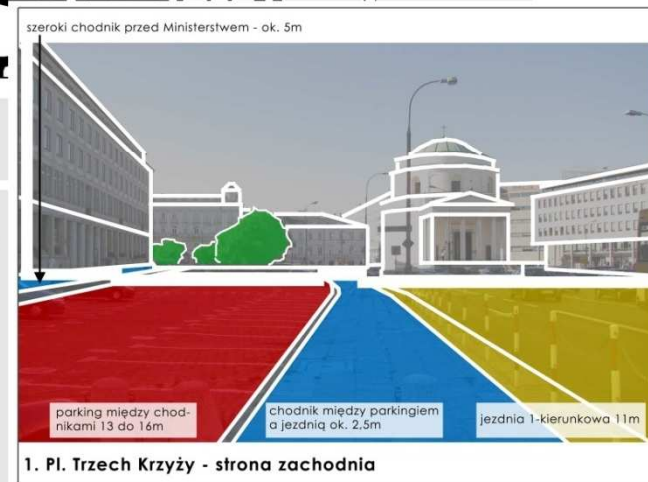
- w większości przypadków wąskie chodniki; mało miejsca na ogródki kawiarniane.
- parkowanie przede wszystkim skośne (rzadziej równoległe) zarówno na jezdni jak i na chodniku
- stosunkowo szerokie jezdnie - umożliwiające utrzymanie i dodanie parkowania równoległego na jezdni i uwolnienie przestrzeni pieszej przy zachowaniu istniejących linii krawężników
- bardzo mało zieleni (poza rejonem Al. Jerozolimskich, gdzie drzewa wymagają ukształtowania, żeby uczynić ciągłość Brackiej po obu stronach Alej).

Rzeczywista powierzchnia ruchu pieszego w przestrzeniach publicznych

przekroje - numer, lokalizacja i kierunek

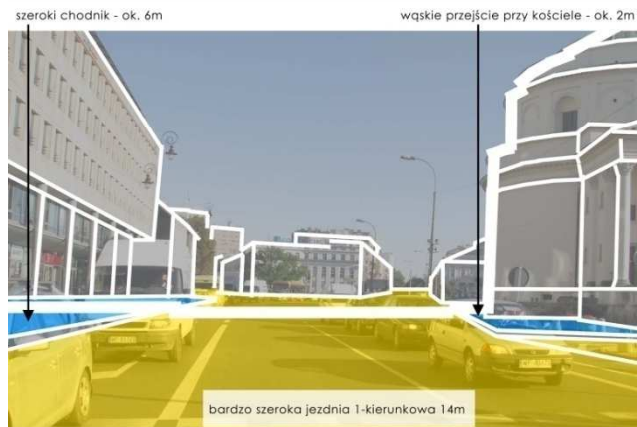

17

ANALIZA PRZEKROJÓW ULIC NA OBSZARZE OPRACOWANIA

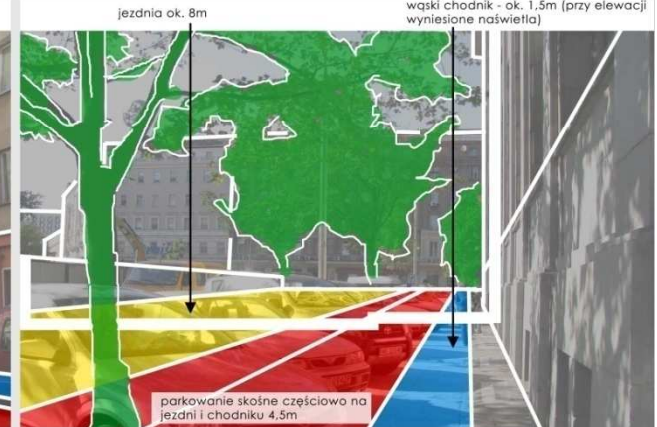
B3.3

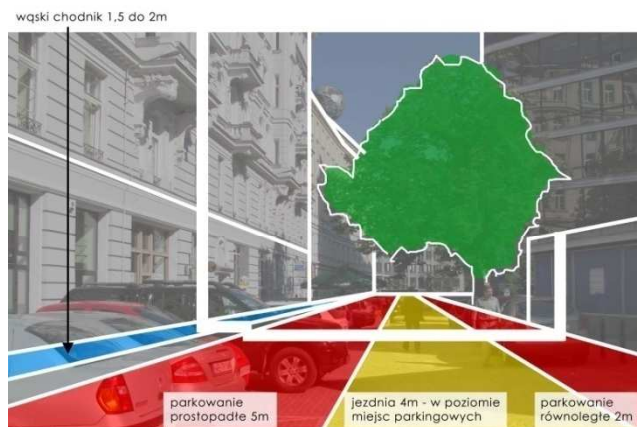
2. Pl. Trzech Krzyży - strona wschodnia

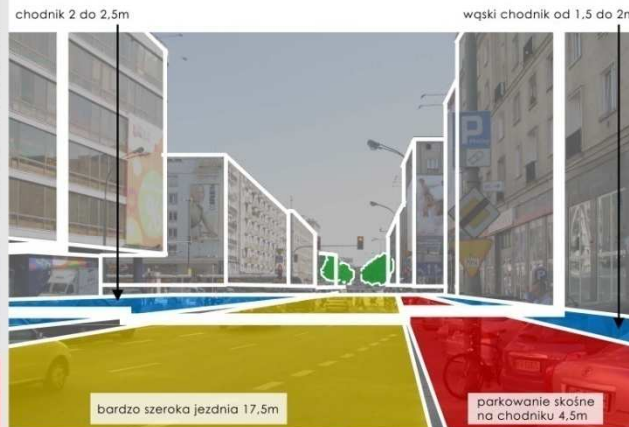
3. ulica Bracka między Mysią a Pl. Trzech Krzyży

4. ulica Bracka między Mysią a Al. Jerozolimskimi

5. ulica Bracka między Szpitalną a Al. Jerozolimskimi

6. ulica Krucza między Chmielną a Al. Jerozolimskimi

7. ulica Bracka przed skrzyżowaniem z Chmielną

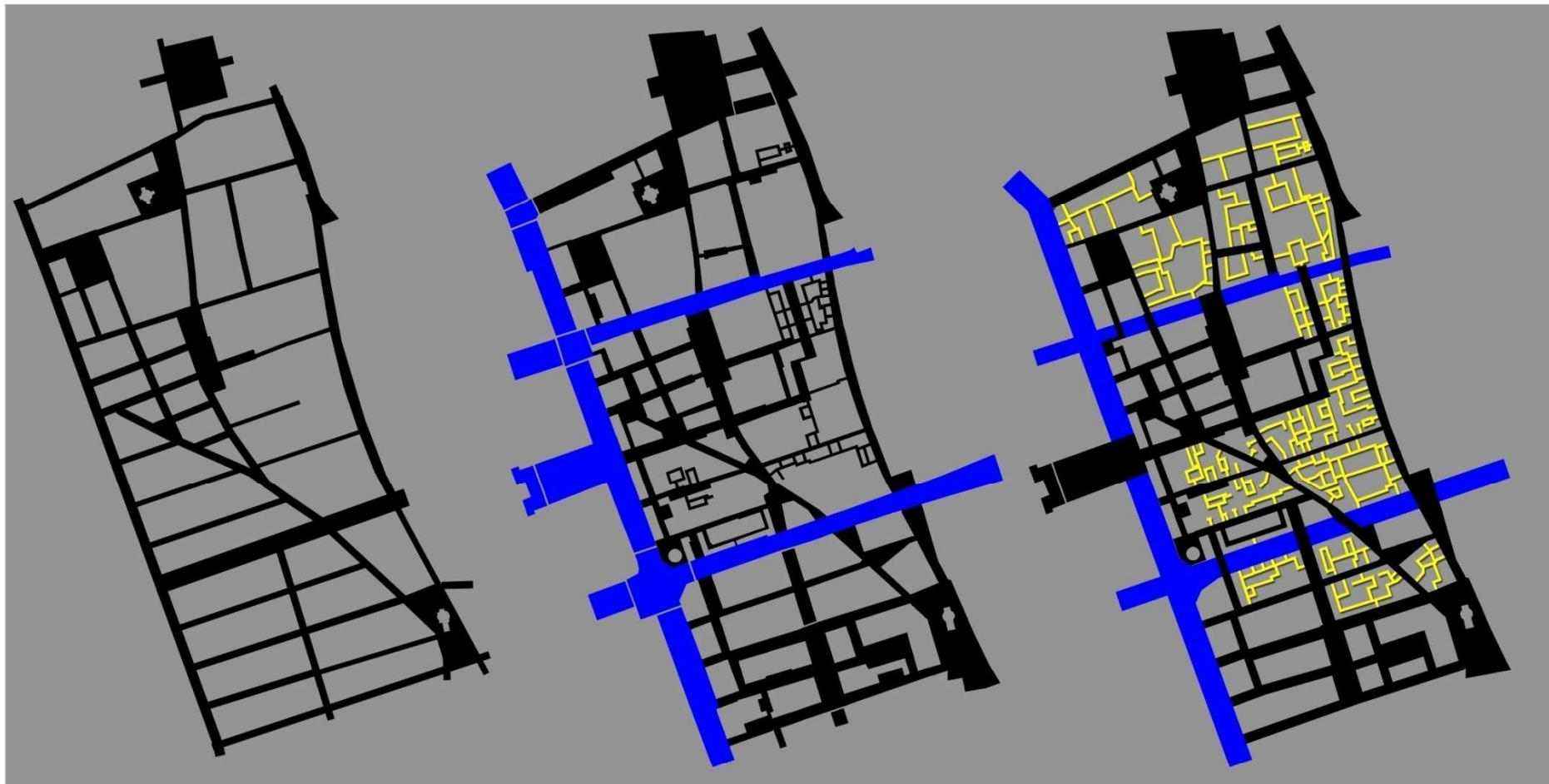

MODELE PRZEKSZTAŁCEN I ROZWOJU SIATKI PRZESTRZENI PUBLICZNYCH

E2

OKRES MIĘDZYWOJENNY

jeden typ przestrzeni publicznej - siatka jednowarstwowa

typ1 - ulice miejskie

uporządkowana jednorodna siatka przestrzeni publicznych składająca się z wąskich ulic i ukształtowanych placów

STAN OBECNY

dwa typy przestrzeni publicznej - siatka dwuwarstwowa

typ1 - ulice miejskie, typ2 - ulice wielkomiejskie

chaotyczna siatka przestrzeni publicznych o zróżnicowanym charakterze, z wyróżniającymi się ulicami wielkomiejskimi o charakterze komunikacyjnym,

DOCELOWO

trzy typy przestrzeni publicznej - siatka trójwarstwowa

typ1 - ulice miejskie, typ2 - ulice wielkomiejskie, typ 3 system wewnętrznych przejść i podwórek z atrakcyjną ofertą programową

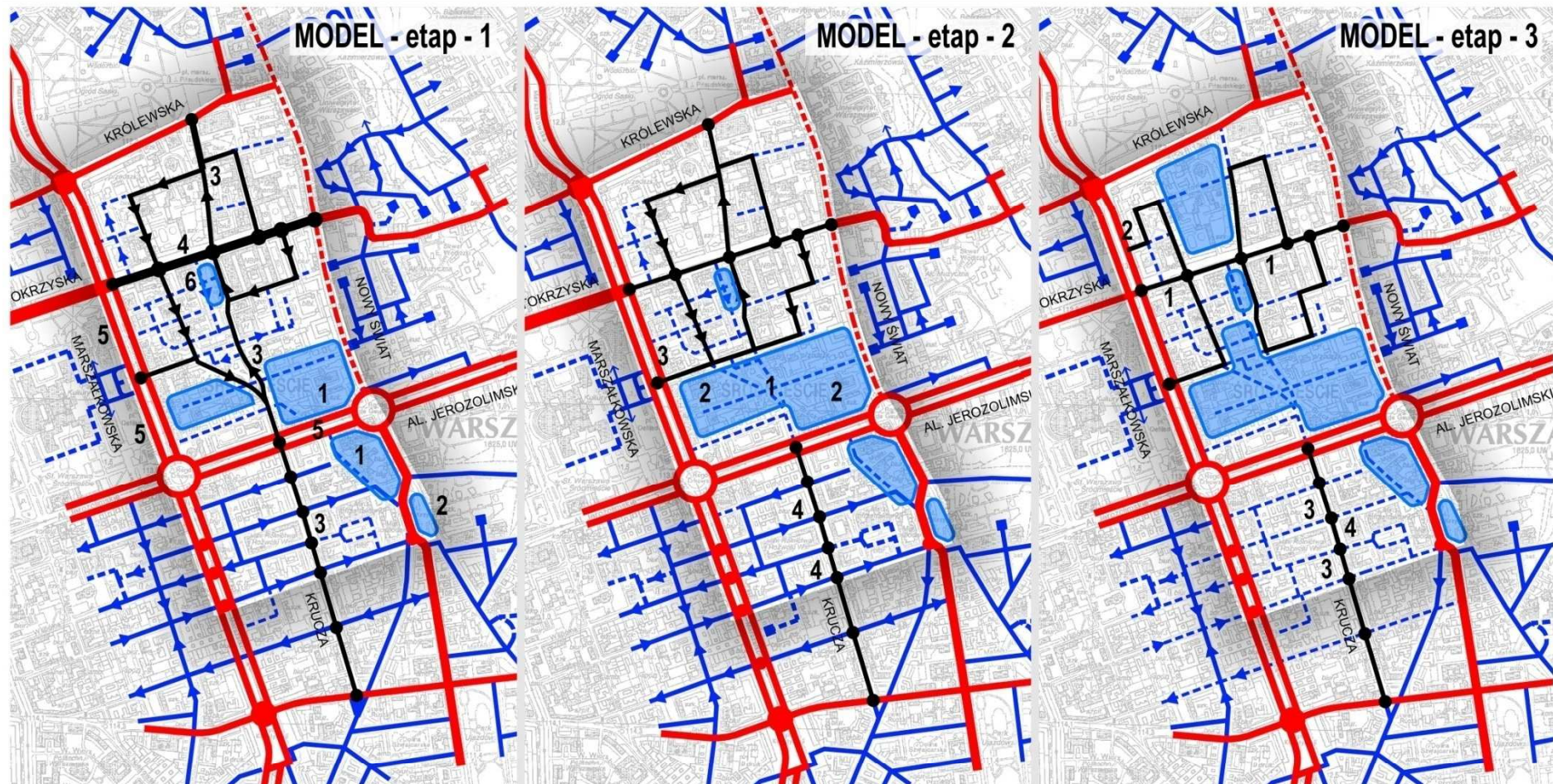
uporządkowana, bogata siatka przestrzeni publicznych z przywróconą ciągłością układów i założeń przestrzennych, dodatkowo wzbogacona systemem podwórek wciągniętych do układu przestrzeni publicznych.

43

MODELE KSZTAŁTOWANIA UKŁADU KOMUNIKACJI KOŁOWEJ W OBSZARZE

E5.1

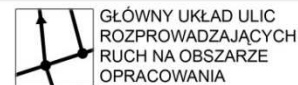
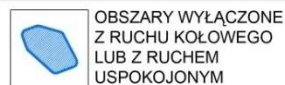

MODEL (etap) 1 - "NIEZBĘDNE KOREKTY"

- Rozszerzenie strefy wyłączonej z ruchu kołowego na ul.Bracką,
- Uwolnienie wschodniej części pl.Trzech Krzyży z ruchu kołowego
- Spowolnienie ruchu na ul. Kruczej, Szpitalnej< Mazowieckiej
- Uporządkowanie parkowania, wprowadzenie ścieżek rowerowych oraz przejść dla pieszych przez główne ulice

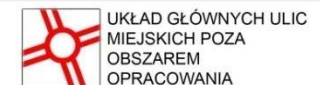
MODEL (etap) 2 - "PRZERWANIE TRANZYTU KRUCZA-SZPITALNA"

- Przerwanie tranzytu ul.Kruczej i Szpitalnej w rejonie ul.Chmielnej
- Rozszerzenie strefy wyłączonej z ruchu kołowego z dopuszczeniem ruchu rowerowego i dojazdów lokalnych

MODEL (etap) 3 - "UKŁAD PĘTLOWY"

- Zmiana układu na układ pętlowy dający możliwość wyłączenia lub uspokojenia ruchu w rejonie ul.Złotej i Kredytowej
- Przecięcie na układzie lokalnym tranzytu poprzecznego do ul.Kruczej

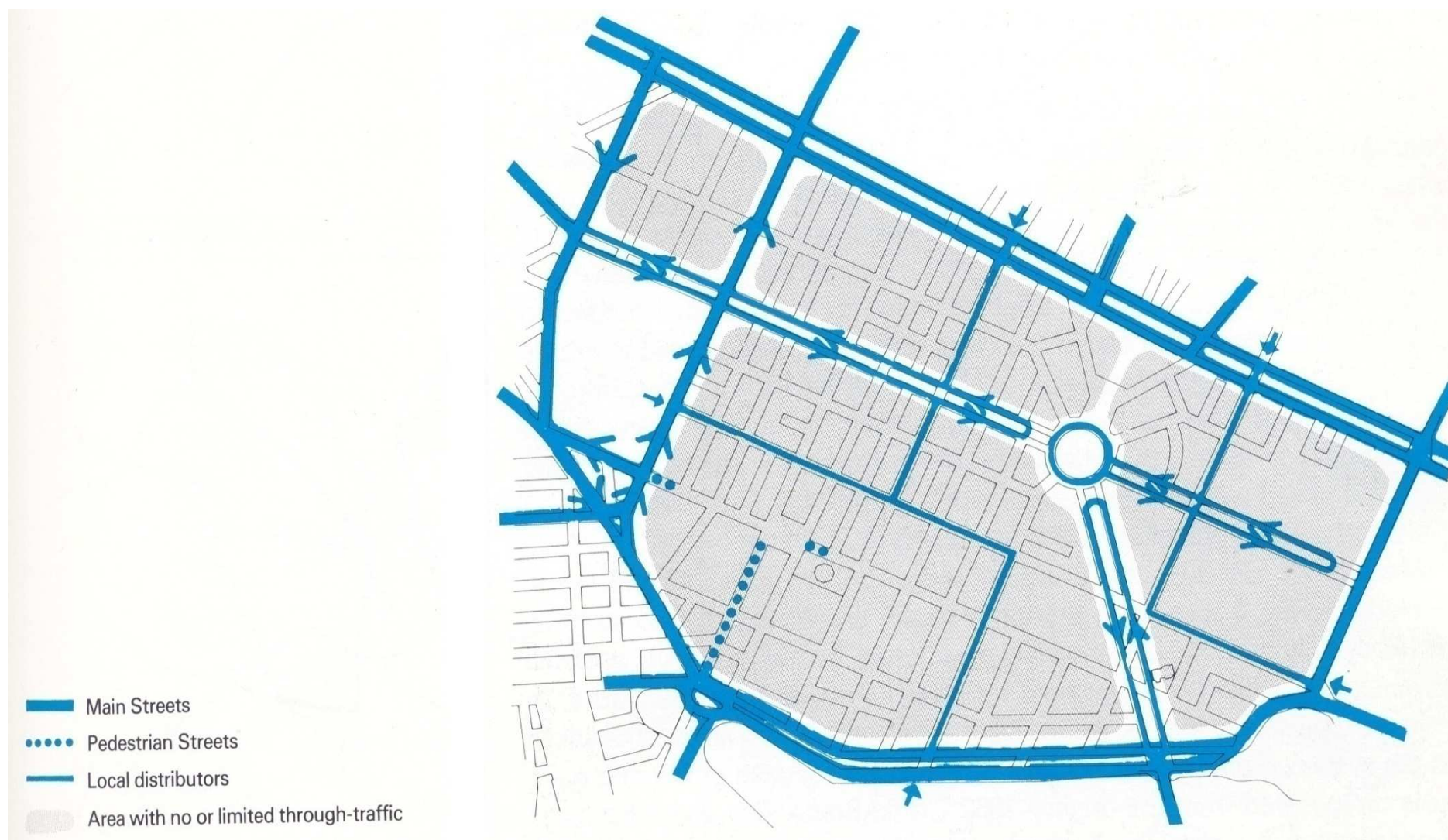

Sztokholm

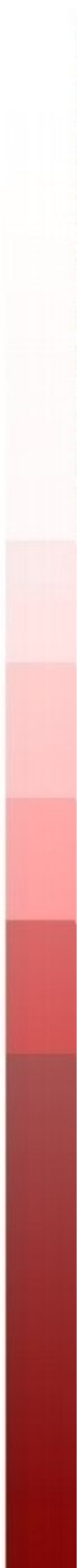

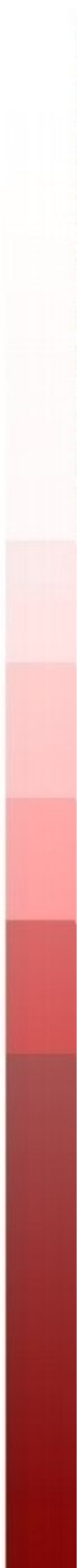

STAN ISTNIEJĄCY:

- bardzo mała przestrzeń piesza - sprowadzająca się głównie do wysepki między jezdniami i bardzo wąskich chodników wzdłuż elewacji
- większość placu zajęta przez jezdnie
- przełot komunikacyjny Szpitalna – Krucza

WSTĘPNE WYTYCZNE PROJEKTOWE:

- przestrzeń placu uwolniona od komunikacji kołowej - duża przestrzeń piesza, ogródki kawiarniane itp.
- uzupełniona pierzeja Brackiej (rozbudowa Smyka, domu handlowego Arka i zabudowa działki sąsiedniej)
- delikatnie zaznaczona w posadzce ciągłość pieszego pasaży ulicy Chmielnej
- jezdnia w poziomie placu, okrążająca ogródek przy Sphinx'ie (pętla Zgoda - Szpitalna bez połączenia z Kruczą)
- wprowadzenie zieleni na placu i w ciągu ul. Brackiej

